

HIRDETÉS

HIRDETÉS

miszisz.hu

1111 Budapest, Műegyetem kőp. 3. Kép. 1. em. 77.
Telefon: +36 1 463 1237 Mobil: +36 20 250 0096
E-mail: melo@miszisz.hu facebook.com/miszisz

keress bátran!

miszisz

M I S Z M ű e g y e t e m i
I s t o k a s z a v a t k a z a t

MEGKÉRDEZTÜK

Mire költenéd a TDK ösztöndíjat?

Naszvetter Bence

Én eddig még nem TDK-ztam, de ha a jutalomnak megfelelő összeget kellene felhasználnom, akkor egy részét biztosan a bukott kreditek kifizetésére áldoznám. Ezen kívül a közelgő ünnepekre is félretennék egy keveset. Főként a szüleimet lepném meg például múzeumbelépőkkel, mivel szeretek olyan ajándékokat adni, amelyek maradandó élményekkel gazdagítják a szeretteimet. Azt tervezem, hogy idén is ennek jegyében fogok dönteni a meglepetések kiválasztásakor.

Strommer Tamás

Én elsősorban hétköznapi, praktikus dolgokat vennék belőle, hiszen egy bérlet, vagy egy kis zsebpénz mindig jól jön. Nem jutalmaznám meg magam különösebben az elért eredmény miatt, úgy gondolom, sokkal jobb az, ha a mindennapjaimon könnyíték a nem várt pénzzel, vagy esetleg tesztek félre belőle egy keveset. A karácsony is közeledik, így biztosan megtalálnám a helyét a jutalomnak.

Uhrin Csenge

Sajnos nekem néhány hete ellopták a mobiltelefonomat, amely igen sok kényelmetlenséget okoz a mindennapok során. Abban az esetben, ha indultam volna a konferencián és honoráriumot is kaptam volna, feltétlenül vettem volna egy új készüléket. Így is kénytelen leszek egyet vásárolni, de azzal az összeggel kiegészítve kicsit magasabb kategóriás telefont kaphattam volna.

Kalauz Andrea

A legfontosabb dolog, amelyre most szükségem lenne, az egy új szemüveg. A jelenlegi darabot már négy éve használom, így meglehetősen karcos és kopott. Azt hiszem, amennyiben én is díjazott lettem volna, mindenképpen befektettem volna egy új darabba. Sőt, ha a gyakorlati oldalát nézzük, a tanuláshoz és kutatáshoz is nélkülözhetetlen az éles látás.

Ország Kitti

Úgy gondolom, hogy a tudományos munkáért járó jutalmat elsősorban a szakmai fejlődésemre fordítanám, amelyet egy külföldi tanulmányút keretein belül valósítanék meg. Elsődleges úti célom Anglia lenne, lévén úgy érzem, műszaki menedzserként ott sokat tanulhatnék. Ugyan a kapott összeg nem fedezné az összes költségemet, de jó lehetőség lenne arra, hogy végre elkezdjek gyűjteni és megvalósítani az ilyen irányú elképzeléseimet. Akár egy nyári egyetem, akár egy rövid kurzus elvégzése is épülésemre szolgálna, amihez egy tudományos siker elérése kellő motivációt adhatna.

Hegedüs Miklós

Az összeget a tanulmányaimra és a tudományos kutatásaim finanszírozására fordítanám. Korábban más egyetemen írtam már TDK dolgozatot, így pontosan tudom, hogy a labor kutatások, kísérletek megvalósítása milyen anyagi áldozatokkal jár. A jutalom tehát kiindulópontja lehet új vizsgálatoknak. Az én témám fizikusként az elektromos járművek, rollerek készítésére terjed ki, amelyek fejlesztéséhez viszont minőségi akkumulátorra, alkatrészekre lenne szükségem. Ezek plusz kiadásokkal járnak, viszont ezek hiánya komolyan akadályozhatja egy-egy elméleti eredmény fizikai megvalósítását és bemutatását.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: KRISZTIÁN VERONIKA FOTÓK: PLETSER HRISZTOSZ

TDK hallgatói szemmel

A Tudományos Diákköri Konferencia napja volt akiknek idén csak szimpla tanítási szünetet jelentett, de volt, akinek hosszú hónapok kutatómunkájának lezárását hozta el. Ebben az évben több mint 800 hallgató nyújtott be dolgozatot a Tudományos Diákköri Konferenciára, majd prezentálta azt a szakértő zsűri előtt. Hiába azonban a magas színvonal és a sikerek növekvő száma, a hallgatók még mindig alacsony arányban vesznek részt az eseményen. A TDK számos hozadékaról már sokat olvashattunk, most azt nézzük meg, hogyan is értékeli a tanulók a konferenciát és mi az oka a hallgatói érdeklődés alulmaradásnak.

„Ha egyszer ráérez az ember a TDK ízére, biztosan nem csak egyszer fog elmenni”

Juhász Katalin a Gazdálkodás és Társadalomtudományi Karon a Közgazdaságtan szekcióban indult a Miért nem versenyképes a magyar KKV-szektor? című munkájával. Egyrészt azért választotta a témát, mert személyesen is ismeri a problémát, másrészt a jövőben ilyen területen szeretne elhelyezkedni. Horváth Csanád az Ergonómia és Termékmendzsmen szekció egyik indulója volt a Virtuális kalandok - avagy mi kell egy GAMERnek? című dolgozatával. Elmondása szerint az ő dtémaválasztását

elsősorban a diplomamunkájának iránya segítette, továbbá egy eddig kevésbé vizsgált, de érdekes kérdést próbált megválaszolni. A legtöbb TDK-zó hallgatóra egyébként valóban az a jellemző, hogy igyekeznek olyan témát választani, amely a későbbiekben tovább kutatható, vagy hasznukra válhat az álláskeresésben, és emellett aktuális problémákat is felvet. Az egyetemi tanulmányok során számos szakon kell projektfeladatokat készíteni, melynek lényege, hogy egy olyan területet vizsgáljanak a hallgatók, amelyet tanterv szerint nem oktatnak részletesen. A konferencián szinte minden második prezentáció úgy kezdődött, hogy a bemutatásra kerülő dolgozat a projektfeladat, vagy a szakdolgozat továbbfejlesztett verziója. Amennyiben valaki évről-évre részt vesz a TDK eredményhirdetésen feltűnhet, hogy sok az ismerős arc és név. Ez nem véletlen, sokan akár 2-3 alkalommal és megmérettetik magukat. A konzulensek ajánlása szerint csak a második évtől kezdve érdemes elkezdni a tudományos irányú kutatást, aki viszont egyszer elindul, olyan szintű motivációval és elhivatottsággal találkozik, hogy legközelebb is nevezni akar majd. Szép számmal van példa rá, hogy egy-egy dolgozat a tavalyi tanulmány folytatása, vagy éppen még egy félkész eredményt prezentálnak, melynek fejlesztésére a következő évben kerül sor. A versenyzők között sok olyat is találhatunk, aki már rutinos TDK-zónak számít. Katalin és Csanád mellett többen biztosan állították, hogy jövőre újra indulni fognak. „Azon felül, hogy sok munkát és időt igényel, megtanít leülni és koncentráltan egy témára fókuszálni, precízen kidolgozni azt, majd kiállni és bemutatni és érvelni az eredmények mellett”-vélekedik Katalin.

Hallgatók és hallgatóság: miért alacsony a részvétel?

A TDK konferencia napja egyetemünkön hagyományosan tanítási szünet, a nem versenyző hallgatók közül mégis kevesen ülnek be a prezentációkra vagy akár az eredményhirdetésre. Ennek okáról több tucat hallgatót kérdeztünk meg, akik leggyakrabban arra hivatkoztak, hogy a szabadnapot inkább intenzív tanulással vagy kikapcsolódással töltik. Pedig igazán megéri belátogatni egy-egy előadásra vagy akár a díjátadóra is, hiszen a színvonalas előadások az új, izgalmas és szakmába vágó témákon túl akár motiválhatják is a hallgatóságot egy esetleges saját dolgozat megírására. Tapasztalat szerint egy-egy szektor előadása-ira a versenyzőkön, bírálókon és konzulenseken kívül csak néhány hozzátartozó vagy barát ül be. A díjátadó kiemelt része a konferenciának, amely megrendezését minden kar színvonalas keretek közt oldja meg. A köszöntőbeszédek után jön az eredmények kihirdetése, amely tulajdonképpen az esemény lényegi része. Számos induló hangoztatja, hogy számukra az elvégzett munka értéke és minősége a legfontosabb, illetve hogy helyezéstől függetlenül elégedettek a teljesítményükkel, éppen ezért el sem mennek a záróeseményre. Ennek ellenére a díjak átadásakor a legtöbb megjelent hallgató arcáról leolvasható a feszült figyelem és az izgalom, végül pedig a felszabadultság érzése. Összességében a TDK napja, annak ellenére, hogy nem követi kellő mértékű figyelem, mindig jó hangulatban telik és sok tanulsággal, tapasztalattal zárul. Arról sem szabad megfeledkezni, hogy ez a zárás szinte minden esetben egy új kezdetet jelent, akár a további kutatásokat, akár az OTDK-t tekintve.

KRISZTIÁN VERONIKA

Az Energetikai Szakkollégium soron következő előadása

2014. december 4.

Németország, megújuló energiák rendszerirányítói szemmel
Előadás helye és ideje: BME QBF13, 18 óra

Hírek és érdekességek
a **Műhely Online**
Facebook oldalán

BME Diákközpont Támpont Iroda

AKTUÁLIS INFORMÁCIÓK

Kérvények

Kérvényeket elektronikusan a Neptun tanulmányi rendszer, Ügyintézés menü, Kérvények menüpont, Leadható kérvények fülön lehet leadni elektronikusan. A leadott kérvények fülön ellenőrizheted le a kérvény állapotát. A kérvények leadásának végső határidejét lásd a kérvény neve mellett.

Díjköteles kérvények

Egyes kérvényeknél a + jel előtti oszlopban egy pénzköteg ikon jelenik meg, ez jelzi, hogy az adott kérvény díjköteles. A kérvény kitöltésével és leadásával automatikusan megtörténik a díjkiírás is. A díjköteles kérvények leadási határideje egyben a befizetési határidő is! Ezért ajánlott, hogy a gyűjtőszámlán mindig legyen fedezet.

Az önköltséges nem = a költségterítéssel

A Diákhitel 2-öt csak a 2012. 08.015. után iratkozott, vagyis az állami részösztöndíjas és önköltséges képzésre felvételt nyert hallgatók vehetik fel, költségterítéssel hallgatók nem. Nagyon sok költségterítéses hallgató adja be igényét a Diákhitel 2-re, holott arra ők nem jogosultak, ezért igényük minden esetben elutasításra kerül. Ezt mindenki vegye figyelembe, és tájékozódjon a Diákhitel Központ honlapján a jogosultak köréről.

Diákigazolvány érvényesítés

A 2013/14/2 félévi matricák 2014. október 31-ig voltak érvényesek. De ha valaki elfelejtette időben érvényesíteni a 2014/15/1-es félévre, az még most is megteheti.

A diákigazolvány megrendelést, az ideiglenes igazolványt helyettesítő igazolás átvételét, a diákigazolvány érvényesítést érintő információkat folyamatosan frissíti a KTH a honlapján.

Karrier tanácsadás

Elakadtál a jövőd tervezésében? Írnl önéletrajzot, de szükséged van segítségre? Behívtak állásinterjúra és szeretnél felkészülni? Gyere a Támpontba! Várunk pályaaorientációs és életpálya tanácsadással, önéletrajz, motivációs levél tanácsadással, próbaintervjútatással. További információ és jelentkezés: karrier@sc.bme.hu.

Esélyegyenlőség fogyatékossgal élő hallgatóknak

Ha mozgássérült, látás- vagy hallássérült illetve egyéb fogyatékossgal élő hallgatóként segítségre van szükséged, keress meg az eselyegyenloseg@sc.bme.hu címen, vagy személyesen a Támpont Irodában minden nap 9:30-12:00 között, hétfőtől csütörtökig délután 13:00-15:15 között is illetve pénteken 13:00-14:00 között.

Támpont aktuális

Mindig aktuális információkhoz szeretnél jutni? Nem szeretnél lemaradni semmiről? Mi összegyűjtünk és közzéteszünk minden tanulmányokkal, pénzügyekkel, külföldi ösztöndíjakkal, pályázatokkal kapcsolatos információt. A Támpont Aktuálist megtalálod a www.tampont.bme.hu címen.

Támpont a facebookon is

A Facebookon is találkozhattok velünk. Nézzétek meg profilunkat, eseményeinket, olvasgassátok az üzenőfalunkat, lájkoljatok!

Hallgatói számítógép központ

Minden aktív féléven lévő BME hallgató ingyenesen használhatja az R épület III. és IV. emeletén található Hallgatói Számítógép Központot (röviden a HSZK-t), a regisztráció mindössze pár perc. Bővebb információ a www.hszk.bme.hu weboldalon található.

Nemzetközi diákigazolvány a BME-n
Nemzetközi diákigazolvány igényelhető a MISZ Műegyetemi Iskolaszövetkezet irodájában a K ép. I./77/a-ban. Az igényléshez 1 db színes igazolványkép, hallgatói jogviszony igazolás, vagy az adott félévre érvényesítő matricával ellátott diákigazolvány szükséges. A nemzetközi diákigazolvány ára: 2610 Ft.

Társadalombiztosítás

Mi a teendő, ha orvosnál derül ki, hogy nincs is egészségbiztosításod? Szerezz be egy hallgatói jogviszony-igazolást, vidd be a Közép-magyarországi Regionális Egészségbiztosítási Pénztár Teve utcai épületébe és nem lesz több gondod a félévben. A jelenség háttéréről bővebben a Támpont Aktuálisban olvashatsz. A Támpont Aktuálist megtalálod a www.tampont.bme.hu címen.

Hong Kong PhD Fellowship Scheme

A hongkongi Research Grants Council ösztöndíjjal támogatja azokat a PhD hallgatókat, akik a programban résztvevő nyolc intézményben szeretnék tanulmányaikat folytatni.

A további részletek megtalálhatók a www.rgc.edu.hk/hkphd oldalon. A pályázatok leadási határideje 2014. december 1.

Henkel Innovation Challenge

Megmutatnád tehetséged? Próbára tennéd kreativitásod? Megmérettetnéd magad nemzetközi mezőnyben?

Idén hetedik alkalommal kerül megrendezésre a Henkel nagysikerű diákversenye, amelyre akár Te is jelentkezhetsz! A verseny központi célja a tehetség-gondozás. A hallgatóknak lehetősége nyílik arra, hogy értékes kapcsolatokat építsenek ki egy jelentős nemzetközi vállalattal, a Henkel pedig világszerte jól képzett és motivált tehetséges fiatalokat ismerhet meg.

A további részletek megtalálhatók a www.henkelchallenge.com oldalon. A jelentkezési határidő 2014. december 10.

Eugen Ionescu doktori és postdoc ösztöndíj

A doktori és postdoc ösztöndíjra pályázhatnak azok a francia nyelven beszélő PhD hallgatók vagy PhD diplomával rendelkezők, akik 26 romániai egyetem valamelyikén szeretnék kutatást végezni.

A további részletek megtalálhatók a www.auf.org oldalon. A jelentkezési határidő 2014. december 14.

Fiatalok vállalkozóvá válásának támogatása

A program célja Magyarország területén új egyéni vagy mikro-vállalkozás indítását tervező, vállalkozói szemlélettel rendelkező fiatalok felkészítése saját vállalkozásuk indítására, üzleti tervük kialakításához nyújtott ismeret- és készségfejlesztéssel.

A további részletek megtalálhatók a palyazat.gov.hu/doc/4386 oldalon. A jelentkezési határidő 2014. december 31.

Atomenergiáról - mindenkinek

Ismeretterjesztő konferencia

PROGRAM

10.30	Köszöntő Fichtinger Gyula főigazgató Országos Atomenergia Hivatal	12.15 - 13.00	Szünet
10.40	Megnyitó Pécsei Gábor rektor Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem	13.00	A radioaktív hulladékokról Molnár Balázs főmunkatárs Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft.
10.50	Sugárzó környezetünk Vincze Árpád főosztályvezető Országos Atomenergia Hivatal	13.25	Atomenergia a 21. században Sükösd Csaba címzetes egyetemi tanár BME Nukleáris Technikai Intézet
11.15	Atomerőművek biztonsága Hullán Szabolcs főigazgató-helyettes Országos Atomenergia Hivatal	13.50	Fiatalok a nukleáris technikában, avagy lehetőségek középiskola után Vécsi Áron elnök Fiatalok a Nukleáris Energetikáért
11.40	Terrorizmus – nukleáris célpontok? Horváth Kristóf főigazgató-helyettes Országos Atomenergia Hivatal	14.15 - 14.25	Hozzászólások, kérdések
12.05 - 12.15	Hozzászólások, kérdések	14.25	Zárszó

2014. december 3., szerda

Helyszín: 1111 Budapest, Műegyetem rakpart 3.

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Díszterem

K épület (BME főépülete)

9.30 órától a rendezvény kísérőprogramjai:

Kiállítás a radioaktív hulladékok kezeléséről (RHK Kft.)

Műszeres bemutató (Magyar Nukleáris Társaság)

A rendezvény ingyenes, azonban előzetes regisztráció szükséges

A jelentkezési lap és a program letölthető az OAH, illetve a TIT Stúdió Egyesület weboldaláról

www.oah.hu, www.tit.hu

HIRDETÉS

Közös munkába kezdett a Meex és Vodafone csapata. A Meex már nem csak kedvezményes Sziget diákjegyet és utazásokat kínál, hanem telekommunikációs szolgáltatásokat is. A két cég első közös ajánlata a Snowattack Vodafone RED csomag, mely lehetőséget ad minden olyan hazai fiatalnak, aki a Snowattacket választja a téli vakáció helyszínéül és Vodafone RED előfizetése van, vagy a Meex-en keresztül vásárol Vodafone RED előfizetést, hogy a telelés során ingyen használjanak a roaming szolgáltatásukat, az Európa napijegyet. Nekik már nem kell aggódniuk, ha sokat fecseg a barát/barátnő vagy esetleg felvonózás közben megszalad a Facebook chat.

Azoknak sem lehet oka az aggodalomra, akik nem kikapcsolódásra, hanem IT kütyükre és okostelefonokra költenék a félretett zsebpénzüket. Látogassatok el a www.telco.meex.hu oldalra, mely pénztárcabarát ajánlatokkal vár minden hazai diákot. Havonta megújuló telefon és tablet diákajánlatok várnak Titeket, akár 10.000 Ft kedvezménnyel.

Figyeljétek a Meex oldalát, a meex.hu-t, mert ez csak a kezdet, a következő hónapokban még rengeteg meglepetéssel készülnek.

További info:

www.snowattack.hu, www.telco.meex.hu, www.meex.hu1111 Budapest, Műegyetem rkp. 9. R épület földszint
Tel.: 463-3838 • E-mail: tampont@sc.bme.hu • www.tampont.bme.hu

Az egyetem mint „márka”

A hallgatók többsége szívesen visel egyetemének logójával ellátott pulóvert, előszeretettel kortyolgatja reggeli kávéját emblémás bögréből, és bizonyított tény, hogy a BME-feliratos tollal írt zh jobban sikerül, mint a többi. Az egyetemisták alma materük iránti lojalitását egyetemi logóval ellátott mindennapi tárgyak használatával és ruházati cikkek viselésével mutatják ki, amelyek fellelhetők a campusok közelében található boltokban. Az alábbi cikkből megtudhatod, hogy milyen termékkínálattal rendelkeznek az egyes egyetemek boltjai, és milyen további szolgáltatásokat nyújtanak a betévedőknek.

A Semmelweis Egyetem ajándékboltja, a „szatócsbolt”:
Az egyetem logójával ellátott tollak, kulcs-tartók, pólók, pulóverek, bögrék és esernyők minden egyetemi boltban megtalálhatók. A SOTE hallgatói az általános reklámtárgyak mellett sporttáskát, pendrive-ot, termoszt, jegyzetfüzetet, sőt még - stílusosan - fecskendő formájú golyóstollat, úgynevezett

szuritollat is beszerezhetnek sajátmárkás üzleteikből. A Medikus Szaküzletben a fentiek kivül a gyógyításhoz és egészségmegőrzéshez szükséges cikkeket vásárolhatnak, az Elméleti Tömbben található bolt pedig albérlet-közvetítő irodaként is funkcionál. A SOTE-soknak lehetőségük van olyan exkluzív termékeket is rendelni, mint a selyem nyakkendő, stóla és ezüst könyvjelző, de a Semmelweis Egyetem Bora 2014 országos borverseny győztes borai is megvásárolhatók a honlapon keresztül, ahol a látogató 1000 Ft-os nedűtől egészen a 7000 Ft-osig válogathat kedvére.

Corvinus bolt, a webshop:
Ahogy nekünk műegyetemistáknak, a corvinusosoknak sem kell elhagyniuk az egyetem területét ahhoz, hogy vonat- vagy BKV jegyet vásároljanak. A boltjukban továbbá papír-írószer cikkeket is értékesítenek, hirdetés- és utazásszervezéssel valamint HVG-árusítással is foglalkoznak. Az öregdiákok nagy öröme az interneten

történő vásárlásra is lehetőség van.

ELTE Shop, a dizájnér:

Ha belép valaki az egyik ELTE logós termékeket árusító üzletbe, könnyen azt gondolhatja, egy sajátmárkás ruházati üzletbe tévedt. Itt kapható ugyanis a legtöbbször póló, pulóver és sapka mind színvilágát, mind fazonját, mind feliratát tekintve. A bolt facebook oldalán szavazhatnak is a hallgatók, hogy milyen stílusú logó kerüljön fel a következő szériára.

Műegyetemi Ajándékbolt, a mi boltunk:
A BKV és MÁV menetjegyek és a különféle

szerencsejátékok árusításnak köszönhetően a látogatók szinte egymás kezébe adják a kilincset egyetemünk boltjában. A szerencsejátékokat tekintve a hallgatók körében a Tippmix, míg a dolgozók körében a Lottó és a kaparós sorsjegyek a legkedveltebbek. A kínált emblémás termékek közül leginkább a kisebb használati eszközök fogynak (toll, ceruza, jegyzetfüzetek), azonban a drágább ajándéktárgyakat tekintve szezonálisan változnak az igények. Ősszel és télen a pulóverek, az esős időszakban az esernyők a legkelendőbbek. Karácsonyi és

Egyetemi illetve kari logókkal ellátott kitzűzők, pólók és pulóverek egyaránt szépen fogynak a Miskolci Egyetem ajándékboltjában, jóllehet a gazdasági válság hatására némileg itt is csökkent a forgalom. A kínálat persze igen széles: a táskáktól és a felvarróktól az egyetemi pólót viselő plüssmacókig válogathat a hallgatóság. Ugyanakkor Miskolcon, ahol máig élnek a selmecbányai diák hagyományok, a hallgatók elsősorban a hagyományokhoz kapcsolódó jelképekkel, tehát gyűrűkkel és persze magával az egyenviselettel fejezik ki az egyetemhez való kötődésüket. Az egyetemi és kari logók esetében fontos változást jelent, hogy a közelmúltban új, egységes arculati elemeket fogadott el az intézmény szenátusa, így a jövőben az ajándékbolt kínálata is frissítésre szorul majd, hogy az elkötelezett hallgatók a megújult egyetemi logót is magukon viselhessék.

BENCSIK ILDIKÓ

A Pannon Egyetemen a Külső Kapcsolatok Irodája foglalkozik az egyetemi emblémás tárgyak beszerzésével és forgalmazásával. Itt a leginkább kedvelt termékek a különféle pólók, tollak valamint a keszthelyi Georgikon Kar szőlészetében termelt borok és a kapcsolódó ajándéktárgyak. Ezen felül az egyes rendezvényekhez kapcsolódóan további termékek készülnek, amelyek szintén népszerűek mind az oktatók, mind pedig a hallgatók körében. Így az egyetemi, kari napok, gólyatáborok, sportrendezvények valamint kollégiumi közösségek pólói és egyéb emblémás tárgyai, konferenciák ajándékai az intézmény hálózatában szereplő minden egyes telephelyen közkedveltek, fontos eszközei az összetartozás kifejezésének és a hagyományörzésnek.

MŰHELY

Felelős kiadó:
Daku Dávid
Rácz Tamás

Főszerkesztő: Szabó Zsolt
Lapmenedzser: Boros Miklós

Rovatvezetők:

Sebők Orsolya (*BME körkép*,
bmekorkep@muhely.com)
Kupcsik Réka (*Kapun kívül*,
kapunkivul@muhely.com)
Kunovics Gergő (*Közelet*,
kozelet@muhely.com)
Szabó Orsolya (*Magazin*,
magazin@muhely.com)
Rajnai Tamás (*Sport*,
sport@muhely.com)
László Gábor (*Technika*,
technika@muhely.com)

Tördelőszerkesztő: Rajnai Gábor

Szerkesztőség: 1111 Budapest,
Műegyetem rkp. 3. K.I.76, Tel./Fax:
463-2081, E-mail: info@muhely.com,
Honlap: www.muhely.com

Hirdetésszervező: Orbán Balázs
E-mail: info@muhely.com
Tel.: 463-3826, Fax: 463-3839

Vidéki tudósítók: Harsányi Ákos
(Pécs), Bíró Viktória (Veszprém),
Kovács Dorottya (Debrecen), Rada
János (Miskolc), Varga Tamás Ottó
(Szeged)

Nyomda: Komáromi Nyomda és
Kiadó Kft. **Vezető:** Kovács János
ügyvezető igazgató

Az újság megjelenik kéthetente 7000
példányban. Ingyenes.
HU ISSN 1589-6668

Lapunkat rendszeresen szemléli a megújult

Kancellár-körkép

Október 31-én Balog Zoltán emberierőforrás-miniszter 21 állami fenntartású felsőoktatási intézmény élére kinevezett kancellár nevét jelentette be, akiket a több mint 300 pályázó közül választottak ki. Nyolc intézményben sikertelen volt a pályázat (ELTE, PTE, SzTE, PE, LFZE, SzFE, EJF, KF), ezekre a helyekre újra kiírják a pályázatot.

A kancellárok közül heten korábban is az általuk felügyelendő egyetemen tevékenkedtek oktatóként vagy vezetőként, négy esetben a korábbi gazdasági főigazgató tartotta meg a pozícióját kancellári rangra emelkedve (BCE, DE, NyF, SzIE), további két esetben más egyetemi vezetői beosztásból vették át a posztot.

A pályázatban többek között kötelező volt a vezetői tapasztalat bizonyítása is: Dr. Dietz Ferenc, a BGF kancellára például Szentendre polgármestere volt 2010-ig. A TF kancellárja lett Genzwein Ferenc, egykori futballedző és üzletember: szállodákat üzemeltetett valamint ő az Ilzer sörgyár alapítója. Mihályi Máté Győző az Állami Autópálya Kezelő korábbi gazdasági-vezérigazgató helyettese a Pető András Főiskolát felügyeli majd, az Óbudai Egyetemet pedig

Monzpart Zsolt, aki korábban az Ericsson Magyarország vezérigazgató-helyetteseként illetve a MÁV-Start Zrt. vezérigazgatójaként tevékenykedett.

A megválasztott felügyelők átlagéletkora 48 év, további érdekesség, hogy a női vonalat három hölgy erősíti, illetve hogy néhány kancellárnak a közgazdász végzettség mellett vagy helyett másik szakmája is van. Barta-Eke Gyulának (BME) a menedzsergazdasági mérnök mellett MBA és gépészmérnök végzettsége van, mindet a Műegyetemen szerezte. Dr. Borbás Zoltán (KE) állatorvos, Dr. Nagy Zsombor (MNME) történész és filológus lengyel szakon, Csathó Csaba József (EKF) statisztikus és villamosmérnök, Varga Csaba (SzF) pedig hajózó parancsnoki erőgépész üzemmérnök diplomával rendelkezik.

A kancellárok feladata és felelőssége lesz, hogy az intézmények gazdasága, pénzügyei és munkaügyi rendben folynak, olyan gazdálkodást kell majd folytatniuk, ami az adott intézmény stratégiájába illik. Ezen kívül a gazdasági területen dolgozó közalkalmazottak munkáltatója a kancellár lesz, és vétőjoggal fog rendelkezni az egyetem gazdálkodásával, pénzügyeivel, vagyongazdálkodásával és informatikai területet érintő előterjesztésekkel szemben (a végső döntést a szenátus hozza meg).

FEKETE FANNI

Hol tart a magyar gazdaság?

Idén választási év volt, így hallhattunk pro és kontra szövegeket és véleményeket arról, hogy milyen állapotban is van a magyar gazdaság. Nehéz kihámozni, hogy a politikai máz mögött mi a valós és mi a költői túlzás. Cikkünkben a főbb gazdasági mérőszámok mentén próbáljuk elemezni a magyar gazdaság jelenlegi helyzetét.

Külgazdaság

Magyarország alapvetően nyitott gazdaság, így tetszik, nem tetszik rá van szorulva a külkereskedelemre, azaz fontos, hogy a külső kereskedelmi partnereink milyen állapotban vannak, hogyan viszonyulnak hozzánk és az általunk gyártott termékeinkhez. Az elmúlt években egy gazdasági fellendülés volt tapasztalható a világban, amelyből egyik legfőbb külkereskedelmi partnerünk, Németország is részesült, így ezen a téren kedvező a helyzet. Az idei külkereskedelmi mérlegünk közelít a 7 milliárd euróhoz (ez azt jelenti, hogy ennyivel több árut adtunk el a külföldnek, mint amennyit behoztunk), amely jó eredménynek számít. A prímet a járműipar vitte, amely az export 30%-át tette ki, ennek nagysága veszélyes lehet egy esetleges iparági visszaesés esetén. Az előrejelzések szerint a következő évben világsszinten lassulásra lehet számítani, ez a fejlett országokban kisebb, a fejlődő országokban, például a Távol-Keleten, Latin-Amerikában és Oroszországban) nagyobb mértékű lehet. Az európai gazdaság szempontjából az orosz-ukrán konfliktus hátrálthatja a nagyobb mértékű növekedést.

GDP, gazdasági szerkezet

A legfrissebb adatok szerint az idei magyar GDP (bruttó hazai termék) 3% körül fog alakulni, amely a német 1,7%-hoz képest jónak tűnik, de sajnos a látszat csal. A GDP

növekedést mindig az előző évi GDP-hez mérik, így egy alacsony bázis számhoz képest (2013: 1,1%, 2012: -1,8%) a magas növekedés csalóka. Ráadásul a növekedés nem a piac egészséges működéséből ered, hanem különböző állami beavatkozásokból, amelyek során mesterségesen pumpáltak pénzt a magyar gazdaságba (pl. állami megrendelések, építkezések, közmunkaprogram stb.). Ennek hatására a gazdaság meglódult, de ha felhagynak a pumpálással, ismét leáll.

Fogyasztás

A fenti említett állami beavatkozások – plusz egyéb mesterséges stimulálók, mint például a rezsicsökkentés – hatására megnőtt a gazdaságba áramló pénz, amely az embereknek bér vagy egyéb más formában csapódott le, és amelyet fogyasztásra, vásárlásra költöttek. Ez pörgette fel a hazai GDP-t is. A fogyasztásvezérelt gazdaságpolitika várhatóan a következő évben is folytatódni fog, az adósmentő programok által több elkölthető jövedelem marad a magánszemélyeknél, így folytatódhat a fogyasztás élénkítése. Fontos lenne megtalálni egy egészséges egyensúlyt a fogyasztás és a beruházás között, most ez utóbbi hátrányt szenved.

Beruházás

A beruházási ráta az idei évben 15%-os bővülést mutat, amely kedvezőnek tűnik első látásra. Sajnos ez a mutató az ezt megelőző években kritikus alacsony szintet ütött meg, így a külső gazdasági fellendülés végre a hazai gazdaságon is meglátszott. Ezt erősítette még a jelentős állami beruházás, illetve az uniós pénzek növekvő felhasználása, de nominálisan így is alig éri el a beruházás szintje a válság előtti értékeket. A következő évben ez a mutató várhatóan csökkenésnek fog indulni, mivel egy erősebb bázisú évben, nehezebb lesz jelentősebb mértékű növekedést elérni, illetve új uniós költségvetési ciklus indult el idén, amelynek az elején szükségképpen (főleg a bürokrácia miatt) lassul az uniós pénzek lehívásának üteme. A reál-tőke befektetése – azaz a magántőke beáramlása – a lassuló világ gazdasági kilátások, a kormány piacellenes magatartása és a törvényi szabályozások bizonytalansága miatt nem fog nőni érdemben. A hazai megtakarítások beruházás élénkítő hatása a bankszektor sújtó terhek miatt csak kis mértékben fog megjelenni.

Infláció

2014-ben gyakorlatilag megszűnt az infláció Magyarországon, ez azt jelenti, hogy az előző évi árakhoz képest alacsonyabb volt az árszín-

vonal az átlagfogyasztó által vásárolt termékek és szolgáltatások esetén. Ennek külső és belső okai is voltak, amelyek hatással vannak a magyar inflációra. Unió szerte szintén nagyon alacsony az áremelkedés üteme, főként a korábbi gazdasági visszaesés miatti rekord alacsony kamatszintek és az energiahordozók (pl. olaj) világpiaci árainak visszaesése miatt. A belső indokok között a rezsicsökkentés, az államilag befolyásolt árakat találjuk, amelyek nem az általunk elfogyasztott áruk és szolgáltatások valós, piaci ellenértékét tükrözik, hanem egy mesterséges, nem a piaci viszonyokat

mutató helyzetet. Ez hosszútávon számos veszélyt rejt, rövidtávon azonban az alacsony infláció támogathatja a gazdasági növekedést. A következő évben várhatóan az infláció ismét növekedésnek indul, az alacsony bázishatás, a növekvő fogyasztás és az államháztartási hiány féken tartása miatt.

Államháztartás

Az államháztartási hiány (azaz amennyivel többet költ az állam a bevételeinél, és amennyit finanszíroztatnia kell az állampapírokkal) várhatóan az uniós elveknek megfelelő 3% alatti marad az idei évben. Ez pozitív hír, főként úgy, hogy közben a GDP is bővült. A fogyasztás mesterséges felpörgetését sikerült úgy megoldania a kormánynak, hogy nem költezett túl, a vártól több bevételből futotta a választási év miatti költségekre (pl. közmunka program, uniós pénzekhez szükséges önrész, államosítások, állami felvásárlások). Úgy tűnik, a kormány kitart azon álláspontja mellett, hogy a 3%-os hiányt mindenáron tartja, sajnos azonban ezt nem kiadásmérsékléssel, hanem a piaci szereplőktől, illetve a lakosságtól beszédett sarcokból kívánja fedezni.

Államadósság, kamatszint

A GDP fent említett bővülése nem eredményezte az adósságráta érdemi csökkenését (tavaly 79,3%, idén várhatóan 79,7%). A jegybank az elmúlt években erőltetett és a piaci folyamatoktól elszakadó kamatsökkentési ciklusba kezdett, amely idén ősszel megállt. Ez egy negatív világ gazdasági forgatókönyv esetén súlyos károkat okozhatott volna az országnak, szerencsére ez nem következett be. A banki és hitelkamatok alacsony szinten stabilizálódtak, így az állampapír piaci hozamok (azaz a magyar állam finanszírozási költsége) is csökkenő tendenciát mutattak, az adósságállomány mégsem csökkent. A 2015-ös évben sem várható jelentős elmozdulás az államadósság rátában, a gazdaság egészségtelen szerkezete miatt, ebben segíthet a növekvő infláció és a meglévő állampapír állomány kamatainak csökkenése (a lejáró, magasabb kamatozású papírok kisebb kamatúakra cserélése).

BOROS MIKLÓS

NÉZŐPONT

HARMATI JUDIT

Vasárnap miatt zárva!

Vajon miért ördögtől való dolog a vásárlás? A Kereszténydemokrata Néppárt ugyanis többek között ezt a tevékenységet teszi felelőssé azért, hogy a családok egyre kevesebb időt töltenek együtt. Ezért javaslatot nyújtottak be, mely értelmében a négyszáz négyzetméternél nagyobb üzletek ajtajai vasárnaponként zárva maradnának. Az elképzelésben van ráció, néhány nyugati országban már régóta és jól működik a rendszer, a vasárnapi zárvatartáshoz tehát hozzá lehet szokni, a kérdés csak az, hogy hogyan reagálnak itthon az emberek arra, ha megmondják nekik mikor mit csináljanak.

Vargák két gyermeket nevelnek, az apuka szoftverfejlesztő egy kisebb cégnél, az anyuka pedig pénzügyesként dolgozik egy multinál. A hivatalos munkaidejük reggel nyolctól este ötig tart, de hetente egyszer-kétszer arra is rákényszerülnek, hogy

túlórázzanak. Munka után elmennek a gyerekekért az iskolába, majd a külváros felé veszik az irányt. Este hét óra is van már mire hazaérnek és asztalhoz ülhetnek vacsorázni. Az ő életüket kifejezetten megnehezítené a vasárnapi zárvatartás, ugyanis

- ahogy a magyar háztartások nagy része -, ők is a hétvége folyamán szerzik be a hétköznapiakhoz szükséges fogyasztási cikkeket. Ez a szokásuk annyiban módosulna, hogy a törvény hatályba lépését követően - ahogyan valószínűleg mindenki más is - szombat délután kerítenének sort a nagybevásárlásra, ami megnövekedett sorbanállást eredményezne. A törvénytervezet így egyedül azoknak a kisebb boltoknak és üzletláncoknak kedvez, amelyek méretüknél fogva kívül esnek a rendelkezés hatályán. Még talán azok sem járnának jól akiket eredetileg a törvény leginkább védeni akar, nevezetesen a kereskedelemben dolgozók, illetve családjuk. Igaz, hogy a kötelező zárvatartással megszűnne a vasárnapi műszak, ennek köszönhetően több időt tölthetnének a családjukkal, csak hogy a lerövidülő nyitvatartás csökkentett bevételt is jelentene, ami hosszú távon elbocsátásokhoz és munkahelyek megszűnéséhez is vezethet.

Nem valószínű tehát, hogy az intézkedés eléri a kimondott célját és a családok a zárva tartott üzletek miatt több időt fognak együtt tölteni. Esetleg majd akkor, ha a hét utolsó napjára az állam kikapcsolja a tv-t és az internetet is...

Új fejezet nemzeti boltok történetében?

Utcán cigarettázó tizenévesek, részegen bicikliző falusiak, és végtelenül elkeseredett, kitaszított kisboltosok, akik a napi betevő falatra is alig tudják összekaparni a pénzt.

„Cigi, cigi, cigi!” Hangzik fel nap-nap után a mantra. Az arra járók, legyenek idősek vagy ifjak, alig teszik ki a lábukat a metró felújított területéről a Keleti pályaudvarnál, máris hárman lépnek hozzájuk, hogy kacsintgatva kínálják a portékájukat. Olcsón, adómentesen, épp a feléért annak az összegnek, amit pár lépéssel arrébb, egy legális trafikban kellene kiadni egy doboz füstöltnivalóért. Ha többet vennének, még ennyibe sem kerülne. Nincs min csodálkozni, a fekete piac virágzik, és a társadalom ki is használja a benne rejlő lehetőségeket.

Korábban történt

A nemzeti dohányboltok említésére már senki nem kapja fel a fejét. Ahogy a Kádár-korszakban elfogadott volt, most is az. Az állam 2013 nyarára beszüntette a dohányárak széleskörű forgalmazását, így csak külön engedéllyel lehet ezeket a termékeket terjeszteni. A cél a dohánypiac ellenőrzése, a dohányzás visszaszorítása, és az, hogy a 18 éven aluliak ne férhessenek a számukra tiltott portékához. Az elgondolás jó, a megvalósítás kevésbé.

Hogy milyen kiskereskedelmi vállalkozásból válhatott nemzeti dohánybolt az elmúlt évben, az a mai napig vitatéma. Addig jól boldoguló kisboltok mentek tönkre, míg hozzá nem értő emberek nyithatták meg új üzleteiket, méghozzá hosszú távú állami segítséggel. Az aláírt koncessziós szerződés alapján 2013. június 1-jétől 20 évig úgynevezett dohány-kiskereskedelmi jogosultság gyakorlására van lehetőségük. Amennyiben pedig a monopol helyzetük megszűnik, a kormány nagy összegű kártérítést ígér.

Az új boltok azonban közel sem váltják be a hozzájuk fűzött reményeket. A GKI Gazdaságkutató Zrt. kiadványa szerint a trafikok megjelenését követően 466 milliárd forintról 425 milliárd forintra mérséklődött az állam dohányáruból származó bevétele. Mi több, a felmérés alapján a tendencia idén is folytatódik, azaz egyre kevesebben vásárolnak cigarettát az állami boltokban. A legális eladások csökkenése két dolgot jelenthet: vagy sokan leszoktak a dohányzásról a régi-új rendelkezések és a folyamatosan növekvő árak hatására, vagy a feketekezelkedelem találta meg a réseket a rendszerben.

A tények az utóbbira engednek következtetni, elég csak a pályaudvari árusokat, vagy az ukrán határ környékén elkobzott cigarettamenynyiséget felidézni. Teljes rakomá-

nyokat foglalnak le a Vám és Pénzügyőrség tagjai nap, mint nap. Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében majdnem minden hónapban kapnak el csempészeket, akiknek a rájuk kirótt büntetés ellenére is bőven megéri olcsón terjeszteni az élvezeti cikket. Az iparág, ha lehet így nevezni, mára nagyüzemivé vált. Van, aki termeszt, mások szállítanak, megint mások az eladásért felelősek. A legújabb trend szerint házhoz is szállítják az árut, így kisebb a lebukás veszélye. Nem jellemző, hogy határokon belül nagy mennyiségű illegálisan behozott szállítmányt tartanak maguknál, így 30-60 ezer forintos bírságnál ritkán kapnak többet a lefűlelt terjesztők. Vagyis nagyságrendekkel kisebb az elfogott

magyarok szeretik a változatosságot, így az intenzív italozást féktelen táncokkal és dübörgő zenével tetézik. A dohánytermékeket már kitiltották ezekről a helyekről – ez az oka az utcán csoportokban álló füstölgőknek –, de alkohol még fogyasztható. Rövid, hosszú, selymes, maró. Mindenki válogathat, szabad a vásár. A vegyeskereskedésekben este 10-ig, a szórakozóhelyeken és a nemzeti dohányboltokban akár egész éjjel is. Újabb rúgás azokba, akik nem kerültek be a kiválasztottak közé, de még talpon vannak.

Péntek este én is csatlakoztam az összegyűlt szórakozókhoz. Egy bárba tértem be a körúton. A sárga lámpákkal megvilágított, otthonos helyiség utolsó üres, gyenge

tönkre megy” mutatott körbe és én értettem, hogy nem csak az adott vendéglátóipari egységre gondol, hanem a városi ifjak hön kedvelt szórakozóhelyeire, az ebből élő kocsmákra és a dohányuktól több értelemben is megfosztott kereskedésekre is. Az össznépi, közösségépítő bulikat felváltják az otthoni – avagy kollégiumi – magánvászatok, a vidéki kocsmák hangulata pedig, ami még a legnagyobb költőinket is megihlette, semmissé lesz. Vagy illegálisan működővé. Az állam kárára.

A nemzeti dohányboltok kedvezőnek aligha mondható eredményeiből kiindulva a laikusok is könnyen megmondhatják, hogy a nemzeti italboltok is veszteségessé válnának inkább előbb, mint utóbb. A 2010-ben törvénybe foglalt, az otthoni pálinkafőzést lehetővé tevő szabályozás és a magas szesztartalmú italok árusításának állami ellenőrzés alá vonása szöges ellentétben állnak egymással. Az Európai Unió megvétózta a pálinkafőzés ingyenességét, mire politikusaink egy emberként háborodtak fel, mondván, hogy „nemzeti hagyomány”-ról van szó. Végül a vita eldőlt, ha minimális összeget is, de be kell fizetni adóként az új rendelkezések szerint. Az előző felfogás alapján, amennyiben a magas alkoholtartalmú italokat – köztük a pálinkát – száműzzük szakosodott boltokba, a nemzet érdekei sérülnek.

Selmeczy Zsolt, a Várda-Drink Zrt. Értékesítési igazgatója kéresemre tovább fűzte a gondolatmenetemet. „A Nemzeti Italboltok megvalósítása ma Magyarországon nem reális. Nem véletlen, hogy hasonló kiskereskedelmi struktúra csak a lényegesen fejlettebb országokban működik” – utalt például Ausztrá-

lia és Svédország italboltjaira. „Egy ilyen lépés újabb nagyszámú kiskereskedelmi vállalkozót lehetetlenítene el” – tette hozzá. Érdekes megemlíteni, hogy az adott országokban működő italboltok bevezetése korántsem volt egyszerű és örömmel fogadott, így elsősorban a háborúknak volt köszönhető, hogy nem váltott ki nagyobb ellenállást. Az italboltok bevezetését, így a piac szűkülését a szeszipari vállalatok egyértelműen megszenvednék anyagilag. A kérdésemre, amit a dolgozók esetleges elbocsátásáról tettem fel, Selmeczy ennyit válaszolt:

„Amennyiben a jövőben bevezetésre kerül hasonló jogszabály, a kialakuló helyzet létszámcsökkenéssel nem oldható meg. Egy szeszipari vállalat fenntartása jelentős általános költségekkel jár, melyek finanszírozása bizonyos értékesített volument feltételez. Amennyiben ez meghatározott szint alá csökken – mely a Nemzeti Italboltok létrehozása következtében várhatóan több piaci szereplőnél is bekövetkezik –, a telephely gazdaságos működtetése a továbbiakban nem biztosítható.”

És a vége?

A nemzeti dohányboltoknak jelenleg az igazságos verseny nevében meghatározott méretük van, ezzel magyarázzák a bevásárló központok és a benzinkutak kiesését a versenyből. Amennyiben valóban bevezetésre kerülnek az itálárusító trafikok, azok így vélhetőleg nem lesznek összevonva a dohányboltokkal, hacsak nem akarják elképzelhetetlenül szűkre szabni a kínálatot. Ez a tény persze aligha vizsgáztalná a maradék, immár végérvényesen csődbe ment kisbolt megannyi tulajdonosát.

csempészaruból behajtott büntetés, mint az okozott költségvetési kár.

Folyt. köv.?

Egy hosszú hét után mindenki lazítani szeretne egy kicsit. Másnap hétvége, így egy görbe estét senki sem róhat fel a mulatozó ifjúságnak. A kínálat több mint elégséges, európai viszonylatban talán kicsit túlzásnak is tűnhet. Míg az írek a csoportos lerészegedést helyezik előtérbe szűk kocsmáikban, a

lábakon álló asztalát tudhattam a magaménak. A furcsa világításban megannyi színben játszottak a feleses poharak és a söröskorsók. A rendelést egy vidám hangulatú lány vette fel, és gyors, láthatóan gyakorlott mozdulatokkal szolgált ki. Nem siettem sehová, így beszélgetésbe elegyedtem vele. Az ősz elején meglebegtetett nemzeti italboltokról kérdeztem, mire lefagyott az arcáról a mosoly. „Ha megteszik, ez az egész itt

Minden fiatalnak vigyáznia kell

Mára a magyarországi bűnszervezetek körvonalai kirajzolódni látszanak, klánok és külföldi csoportok alakultak. Egyre több egyetemista kapcsolódik bele ebbe a homályos világba, és fiatalok rejtélyes eltűnései mögött is sokan az alvilágot vélik felfedezni. Másrésről sok esetre derít fényt a hazai bűnüldözés. Az itthoni helyzetről Istvanovszki László bűnügyi szakértővel, a Nemzeti Közszerológiai Egyetem oktatójával és a mára jó útra tért, ex-klántag Száva Lászlóval beszélgettünk.

Ahhoz, hogy valós képet kaphassunk az itthoni állapotokról, először tisztáznunk kell a maffia és a szervezett bűnözés fogalmát, illetve kapcsolatát. Előbbiről akkor beszélhetünk, amikor a szervezett bűnözés olyan mértéket ér el, hogy teljes egészében áthatja, befolyásolja egy adott társadalom minden szegmensét. A gazdaságtól kezdve a helyi, majd központi államigazgatáson át, a jogalkotásig és az igazságszolgáltatásig – adta meg a definíciót Istvanovszki, majd hozzátette: „A maffia teljes egészében elutasítja a társadalmi együttélés alkotmányos, polgári és büntetőjogi normáit, egyedül saját belső normarendszerét fogadja el, azt viszont mindenképpen érvényesíti. Amennyiben érdeke úgy kívánja, megzsarolja vagy megöli a vele szemben tevékenykedő polgármestert, jegyzőt, minisztert, rendőrt, ügyészt, bírót vagy éppen bankelnököt. Számátlan külföldi példát tudnánk erre mondani, az viszont könnyen belátható, hogy messze nem tartunk itt, tehát hazai maffiáról nem beszélhetünk, honos szervezett bűnözésről viszont már több mint negyedszázada igen.” Száva mindezt azzal egészítette ki, hogy az alvilág tagjai ügyeiket belső rend szerint intézték, a korai években ökölharcokkal, majd a 90-es évek közepétől fegyverrel dőltek el ezek a küzdelmek. Emellett voltak, akik saját bűnözési stílust alakítottak ki. Aki viszont nem ennek megfelelően játszott, főként fenyegetéssel eltávolították. Minden bűnbandának megvolt a maga területe, az erősebb nyert, a többiek tőlük függtek. Sokszor csak a név és a fellépés elég volt ahhoz, hogy valamit elérjenek. Azt elismeri, hogy már nyugaton is egyértelmű volt: politika nélkül nincsen maffia. Ott minden folyamat előbb zajlott le, mint nálunk. Ám a külföldi, magas szinten működő maffia később hozzánk is elkezdett beszivárogni. Nemcsak Európából érkeztek, hanem Kínából és Amerikából is, kezdetben egyedülálló magyar alvilági vezetők hívására, segítségkérésére.

Mindezt Istvanovszki is megerősítette: itthon potenciális veszélyforrás az orosz, az ukrán, a távol-keleti és az amerikai, valamint az olasz maffia. „A hazai bűnözés elmúlt negyed évszázadában – különösen a rendszerváltást követő zavaros politikai és gazdasági időszakban megtapasztalhattuk időleges jelenlétüket, Magyarországot megpróbálták befolyási övezetükké tenni. Emlékezhetünk ennek igen drámai megnyilvánulásaira, melyek véres utcai leszámolásokban, emberrablásokban öltöttek formát, amelyek közismert maffiamódszerek.”

Ekkoriban történt az Aranykéz-utcai robbantás és még több tucat merénylet. Ugyanakkor az NKE oktatója szerint a magyarországi szervezett bűnözés elleni fellépés az elmúlt években nagyon sokat fejlődött. A tapasztalatokból tanultak a hazai bűnüldöző szervek. Néhány évvel ezelőtt a hazai sajtó „kecskeméti maffia-pernek” nevezett egy igen jelentős eljárást, mely jogerős ítéletekkel zárult és valóban érintette a hazai szervezett alvilág több meghatározó tagját. „Az, hogy napjainkban már megszűntek az ilyen véres utcai merényletek két dolgot feltételez, egyrészt eredményesen végeztük a felderítő-nyomozó munkát, melynek hatására kiszorultak az országból, másrészt azt, hogy a nemzetközi szakirodalom szerint egy új korszak kezdődött a szervezett bűnözésen belül, a korábbi konfliktusos működést nemzetközi szinten összehangolt kooperáció váltotta fel. A jog számtalan módszer és eszköz alkalmazását teszi lehetővé a humán hírszerzés mellett, itt nagyon nagy szerepe van a műszaki-tudományos fejlődés felderítési és bűnüldözési célú hasznosításának, hogy csak az olyan ismert és divatos területét említsem, mint a digitális felderítés, nyomtatás vagy éppen a térinformatika.” – fejtette ki szakértőnk. Száva szerint azért tűnik ma nyugodtabbnak a helyzet, mert

már a háttérben zajlanak az események. A területek majdnem véglegesen felosztásra kerültek, az erők kiegyenlítődtek. Másrészt nem ugyanazok a módszerek. Kiiktatni valakit már nem fegyverrel tudnak, hanem a pénztárcáján keresztül. A legális üzletek egyre nagyobb arányúak a jövedelmeknél, de megmaradtak a „hagyományos” üzletágak: drogok, fenyegetés, szervkereskedelem és a lányok futtatása. Elmondta, hogy az utóbbiban egyre többször egyetemista lányok is részt vesznek, akik nem tudják megfizetni tandíjukat.

szerint az illegális nemzetközi kábítószer-kereskedelem éves bevétele a világban 500-600 milliárd dollár. Mindez azért is érdekes lehet, mert ezek a pénzek átfolyanak a világ bankrendszeréin, megjelennek különböző befektetésekben, forrópénzek formájában, promptügyletek finanszírozásában, súlyosan torzítva, és veszélyeztetve a gazdasági-pénzügyi szférát.” – emelte ki. Tehát használatukkal nemcsak saját magunkat, hanem országunkat tesszük lassan tönkre. „A másik komoly veszélyforrás az illegális migráció, különös tekintet

tettel arra, hogy a migránsok jelentős része a szervezett bűnözés és terrorizmus szempontjából fertőzött térségekből származik, majd ehhez hozzájárul egy egészségügyi kockázat is, a korábbi nemi jellegű fertőzőbetegségek mellett most már az ebolával kiegészülve. Végül egy harmadik terület, melyet mi csúcstechnológiai bűnözésnek nevezünk, és ami fontos eszköze lett a szervezett formáknak. Az ezek ellen való küzdelem további egyedi ismereteket, a bűnüldözés és a műszaki tudományok szorosabb együttműködését kívánja meg.” – folytatta Istvanovszki. Mára azonban nem csak a rendőrség aktívabb, létrejöttek az első különleges szakmai egységek a határőrizeti és vám-szerveknél, majd a nemzetbiztonságiaknál is. A másik lényeges elem a különböző minisztériumok alá tartozó egységek tevékenységének összehangolása, az információk összegyűjtése, tárolása és elemzése, majd az adatok alapján a stratégiák kidolgozása. E feladat ellátására jött létre az ezredfordulón a Szervezett Bűnözés Elleni Koordinációs Központ. Hasonló feladatot tölt be uniós szinten az EUROPOL. Szakértőnk szerint az igazságszolgáltatás hasonló specializálása lehetne az újabb előrelépés.

VODICSKA BABETT,
KUNOVICS GERGŐ

MSZ Műhely
ISKOLAI SZAKKÖZVETÉSI

Aktuális munkák

- **Marketing gyakorlatok**
900 Ft/óra
Multinacionális vállalatok keresztnál diákokat marketing gyakorlatoknál.
- **Projektmenedzser**
menedzser
850 Ft/óra
Információtechnológiai céghez keresztnál projektmenedzser munkáját segítő diákokat.
- **Administratív munka**
Csepelen
774 Ft/óra
Adatbázisokat kezelő céghez keresztnál diákokat a 100. körzetben.
- **Villamosmérnök gyakorlatok**
714 Ft/óra
Vezetéknál távvezetői állomások építését és bővítését végző cég keresztnál diákokat.
- **Pénzügyi és logisztikai gyakorlatok**
810 Ft/óra
Pénzügyi és logisztikai területi támogatásra keresztnál diákokat a hazai videokonferencia piac vezető cégéhez.
- **Junior fejlesztő**
1430-1790 Ft/óra
Digitális hardver/szoftver fejlesztésére keresztnál diákokat.
- **Java - Oracle PL/SQL fejlesztő**
1430 Ft/óra
Fejlesztői feladatokra keresztnál hallgatókat, Java - Oracle PL/SQL területen.
- **iOS, Android, Java, ASP, Net fejlesztő**
1000 Ft/óra
Előzetesre alapuló projektekhez keresztnál, lehetőség szerint rendelkezéssel rendelkező fejlesztőket.
- **Call Center munkatárs**
700 Ft/óra
Telefonos regisztrációra, ügykezelésre keresztnál hallgatókat megadott szöveg (script) alapján.
- **Raktári dolgozó**
714 Ft/óra
Raktári munkára és csomagolásra keresztnál diákokat.
- **Irodai költöztesítés**
714 Ft/óra
Irodák költöztetésére keresztnál diákokat.
- **Bolt eladó**
585 Ft/óra
Drogeria üzletbe keresztnál eladókat.

Munkatársakra napközi toborzás, aktív állású hallgatóként jelentkezhetek fényképes önéletrajzzal.

MSZ Műhely
1111 Budapest, Műegyetem rtp.
J. K. ép. 1. em. 77.
T: +36 1 403 1237
M: +36 20 230 0090
facebook.com/mszmh
www.mszisz.hu

A BME biztos elméleti alapot ad, d

A műegyetemi képzések többsége elmélet-központú, a gyakorlati ismereteket a hallgatók nagy része szakmai gyakorlatokon, szakkollégiumokban vagy öntevékeny körökben - és van, aki csak a munkába állás után szerzi meg. A kérdésről a hallgatói, az oktatói és a munkáltatói oldal is elmondta véleményét a Műhelynek.

Mennyire számít elmélet-orientáltak a BME képzése a magyar felsőoktatási intézmények között?

Dékány D.: Jók az ipari kapcsolataink, rengeteg friss tudás érkezik be az egyetemre, amely idővel eljut a hallgatókhoz is. Igaz, hogy a magyar felsőoktatási rendszer - és ez alól a BME sem kivétel - nem gyakorlat-orientált, ám a bolognai rendszerrel egyre inkább javul a helyzet, a friss ipari tudáshoz egyre több gyakorlati lehetőség is párosul. Az egyetemen megszerzett elméleti ismeret jó táptalaja a későbbi gyakorlati tudásnak, hozzátevé, hogy az egyetem nem tud felkészíteni azokra a helyi sajátosságokra, amelyekkel egy munkahelyen szembesül a pályakezdő.

Vodicska B.: Én abban hiszek, hogy a magyar felsőoktatás „elméleti képzése” sokkal erősebb a nyugati országokéhoz képest. Mi ebben vagyunk jók, ez az egyik érték a magyar felsőoktatási rendszerben, amelynek köszönhetően mi, műegyetemi hallgatók is olyan „páncélt” kapunk a nagybetűs élethez, amellyel bátran kiállhatunk a küzdőtérre.

Milyen arányban voltak elméleti és gyakorlati óráitok az egyetem alatt?

Metzing Á.: Mérnök-informatikusként a mi szakmánk egy rohamléptékű technikai fejlődés, amit követni kell, ha naprakész, és ezzel „piacképes” akarsz maradni. Elengedhetetlen a szilárd elméleti alap, amit megkaptam az egyetemen. A gyakorlati ismeretek tekintetében már sokkal inkább magamra voltam utalva: az óráknak körülbelül a negyede volt gyakorlati témájú, a legtöbbet az önálló házi feladatokból, majd a munkahelyemen tanultam.

Marczinkó Á.: Kevés gyakorlati óránk volt, aminek egyrészt örültem, mert megismertem a szakmai hátteret, másrészt hiányzott, hogy kipróbáljam, hogyan is működik gyakorlatban az, amit tanultam. A hallgatótársaim egy részének sokkal inkább az okozott fejtörést, hogy bár hatalmas lexikális tudással bírtak, alapvető hiányosságai voltak a gyakorlati oldalon, például Excelből. A mesterképzésen idő hiányában mindenkinek magának kellett gondoskodnia arról, hogy pótolja ezeket a hiányosságokat. Sokat segítenek ilyenkor a kari szakkollégiumok és az öntevékeny körök.

Hogyan lehet a hiányosságokat kezelni később, akár már a munkahelyen?

Schall K.: Sok minden függ a befogadó környezettől: a munkahely jellegétől, a munkatársaktól és az ottani elvárásoktól. Részben a munkahely feladata, hogy bizonyos gyakorlati ismeretekre megtanítsa a pályakezdőket, de tény, hogy a munkáltatók szívesebben fogadják azt, akinek már van élettapasztalata. Egy extrém eset: megdöbbenve tapasztaltam egy korábbi munkahelyemen, hogy a gyakornokaink nem tudnak borítékot címezni. Ez egy szélsőséges példája annak, hogy a most munkaerőpiacra kilépő „Y-generáció” már egy teljesen más, modern technológiával átítatott környezetben nőtt fel.

Dékány D.: Mindig azt tanácsoltam a hallgatóimnak, hogy csináljanak valamit a tanulmányaik mellett. Mindegy mit, csak valamilyen alkotó tevékenységet, amiből tanulni lehet,

tapasztalatot szerezni, és megismerni azt a bizonyos „nagybetűs életet”. Ezzel lehet valaki ütőképes a mellett, hogy jó elméleti tudása van!

Minden egyetemen megszerzett tudás hasznos?

Metzing Á.: Nehéz előre megmondani, hogy mi az, amire biztosan szükségem lesz, és mi az, ami biztosan felesleges az elkövetkezendő 40-45 évben, amíg dolgozni fogok. Voltak

kezdtek. Mért döntöttetek úgy, hogy nem várjátok meg, amíg lediplomáztok?

Marczinkó Á.: Érdekes kérdés, már az első állásinterjúmon megkérdezték tőlem, hogy komolyan gondolom-e a jelentkezést, és miért akarom koptatni az írásztalt két vizsga között, amikor bulizhatnék is? Műszaki menedzserként sok területbe belekóstoltam, mindenből láttam egy kicsit. Azért mentem el dolgozni,

oktatón múlik.

Vodicska B.: Építész-mérnök hallgatóként osztatlan képzésben a nyár számomra egy igazi kincs. Nemcsak a szórakozás és a pihenés miatt, hanem azért, mert a tanulmányaim miatt nem engedhetem meg magamnak, hogy év közben dolgozzak - nincs rá idő. Választhatok, hogy időben diplomázom, de kevés gyakorlattal, vagy csúszok, ám már lesz valameny-

alapvető fontosságú, és kedvelt tárgyait, de voltak olyan kurzusok, amiket inkább azért éreztem feleslegesnek, mert nem szerettem, nehezek vagy túl elméletiek voltak.

Vodicska B.: Valóban sokszor hiányzott az elmélethez kapcsolódó gyakorlati rész, de vannak olyan tanszékek, amelyek odafigyelnek arra is, hogy a hallgatók testközelből lássák a megtanultakat.

hogy megtaláljam azt, amivel a jövőben foglalkozni akarok. Több helyen voltam gyakornok, rengeteg embert megismertem, és mindenütt tanultam valamit - ez volt a cél. Megismertem, hogy mit jelent a csapatmunka, az egymásra utaltság, és megtanultam azt is, hogy hogyan működik egy munkahely. Az eddigieket egy önismereti útnak fogom fel, amelyen megismertem magamat, hogy hogyan viselkedem

Dékány D.: A magyar felsőoktatás jelenlegi kredit- és normatív-alapú finanszírozási formájában a tanszékek érdekeltek abban, hogy minél több tárgyat oktassanak. Ennek óhatatlanul van olyan következménye, hogy bizonyos ismeretanyagok duplikálódnak, vagy például a szabadon választott tárgyak esetében sok olyan tantárgy van, amelyeknek a létjogosultsága megkérdőjelezhető.

Ági, Árpai és Babett, ti már hallgatóként dolgozni

időnyomás vagy nagy teher alatt.

Metzing Á.: Én azért kezdtem el dolgozni, mert látni akartam, hogy mi van az elmélet mögött. Tudni akartam, hogy van-e értelme annak a sok görög betűnek, amit számtalanszor a táblára, majd a jegyzeteinkbe véstünk. Sokszor nem az órán, csak később, már a munka közben érttettem meg az értelmét és a gyakorlati hasznát annak, amit az előadáson tanultunk. Fordítva szerencsésebb és sokkal motiválóbb lett volna, de ez már inkább pedagógiai kérdés, ami az

nyi tapasztalatom. A kettő között lavírozva áldozom be a nyár egy részét, ekkor szerzek gyakorlatot. Fárasztó ez az időszak, mégis egy óriási élmény! Egy ilyen „dolgozós” nyáron ismertem meg igazán, hogy mit jelent építész-mérnöknek lenni. Megtapasztaltam azt, amiről az egyetemen nagyon keveset hallunk - hogy az építész-mérnöki munka nemcsak a tervezésből áll, annál sokkal több: egy építész-mérnök szervez, utazik, ügyfelekkel tárgyal, vagy éppen építéseket látogat.

Egyetemen belül meg lehet szerezni a szükséges gyakorlati ismereteket?

Metzing Á.: Én azt tapasztaltam a GTK-n, hogy ha egy hallgató gyakorlatot akar szerezni, azt magának kell megkeresnie, bár a szakirányon már előfordulnak érdekesebb tanszéki projektek. Több mérnököt képző karoknál, és ahol több ipari kapcsolata van a karnak, könnyebb dolga van a diáknak.

Dékány D.: A gyakorlati ismeretekért nem kell feltétlenül külső helyre menni, a tudást át lehet adni „gyakorlatiasan” is. Nyugat-európai egyetemeken az oktatók nagy része egyben praktizáló szakember is az iparban: ismeri az iparágat, tudja, hogy mi, hogyan működik, sőt, friss ipari tapasztalatai vannak, amelyeket az előadásai során átad a hallgatóknak. Ennek ma Magyarországon még nincs kultúrája, de a tanszékek - ugyan eltérő mértékű - ipari kapcsolatai és megbízásai ezt a fajta tudást pótolják az egyetemen.

Egyfajta „hitvita” is megfigyelhető az egyetemi oktatók között: vannak, akik az akadémiai vonal, és vannak, akik az alkalmazott mérnöki vonal mellett teszik le a voksukat. A szélsőségek sehol sem célravezetőek: túlzott alkalmazott mérnöki oldalon nincs kellően megalapozott elmélet, míg akadémiai vonalon az oktató hajlamos elveszíteni a kapcsolatot a gyakorlatot megtestesítő iparral. Egy jó oktatónak a kettő közötti metszetet kell megtalálnia.

Milyen előnye származik egy pályakezdőnek a koráb-

le várat

bi gyakorlataiból?

Schall K.: Jó, ha a pályakezdő jelöltnek van élettapasztalata, sok időt és energiát megspórol a munkáltatójának, ha korábban már látta, hogy egy munkahely hogyan működik belülről. A profilba vágó szakmai tapasztalat – és munkáltatói oldalról ezt részesítjük előnyben – sokszoros értéket képvisel. Érték a nyelvtudás, amelyből még mindig hiányossága van az egyetemen végzett mérnökök egy részének. A mai fiatalok egyébként vegyes képet mutatnak: van, aki az első perctől kezdve tudatosan építi pályáját, de van olyan jelölt, aki még az utolsó nyarat is pihenéssel tölti, és csak ősszel kezd munkát keresni.

Mennyire behatárolt az egyetemen megszerzett tudás?
Marczinkó Á.: Minket, közgazdászokat „generalistának” nevelnek, aminek én személy szerint örülök. Valamelyest értünk mindenhez a könyveléstől kezdve a stratégiai vízióig, majd a mesterképzésen mindenki a saját igényei szerint tud specializálódni, de a végleges profilját mindenki a munkahelyén, arra az adott környezetre szabva építi fel. Örülök a széles spektrumú ismereteknek, mert olyan helyen dolgozom, ahol sok mindenne szükség van abból, amit az egyetemen tanultam.

Dilemma a mai fiatalok életében: elég a BSc, vagy menjen tovább MSc-képzésre?
Schall K.: Érdemes az MSc-képzést már munka mellett végezni, már csak azért is, mert a diák kellő tapasztalattal rendelkezik, pontosabban tudja, hogy mi érdekli, mivel akar foglalkozni, ráadásul már ismeri a kapcsolatot az elmélet és a gyakorlat között. A mesterképzés vagy akár egy posztgraduális képzés egy komplexebb gondolkodásmódot igényel, amelynek nagyobb eséllyel vág neki az, akinek gyakorlati ismeretei is vannak.
E mellett előny az is, ha valakinek több diplomája, szerteágazó ismeretei vannak, de a több diploma nem váltja ki a gyakorlati tapasztalatot, ezért a fejlődésnek ezt az oldalát sem szabad elhanyagolni. Arról nem beszélve, hogy egy életpálya során folyamatosan alakulnak a szerepek, ma pedig képesnek kell lenni arra is, hogy valaki belekezdjen egy teljesen új profilba, amelyhez adott esetben újra kell képeznie magát, elvégeznie egy új szakot. A bolognai rendszer előnye, hogy rövidebb utat nyújt ezekhez a kényszerpályákhoz.
Metzing Á.: Én két szakot végeztem. Ha újrakezdhetném, az egyiket egészen biztosan munka mellett, mesterképzésként végezném el. Sokkal hatékonyabban tudtam volna felhasználni az időmet, miközben már a munkaerőpiacra gyűjtök tapasztalatot.

TÍMÁR-SNEIDER ZITA

Interjúalanyaink voltak

Dékány Donát: a Villamosmérnöki és Informatikai Kar (VIK) Hallgatói Innovációs Központjának igazgatója, a BME Technológiai Transzfer csapatának tagja, okleveles villamosmérnök

Marczinkó Ágnes: a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar (GTK) BSc diplomás műszaki menedzsere, a GTK MSc végzős pénzügy mester-szakos hallgatója; termékmenedzser gyakornok, startup projekt-koordinátor (Demola program)

Metzing Árpád: a Villamosmérnöki és Informatikai Kar (VIK) okleveles mérnök-informatikusa, a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar (GTK) okleveles műszaki menedzsere, szoftverfejlesztő mérnök

Schall Krisztina: humán erőforrás szakember, az evosoft Hungary Kft. HR business partnere, okleveles német szakos tanár, okleveles közgazdász és munkajogász, 1997 óta foglalkozik emberi erőforrás menedzsmenttel

Vodicska Babet: az Építésmérnöki Kar (ÉPK) végzős építésmérnök hallgatója

BME KARRIER IRODA

Programok

"Építsd a jövőt" - Izgalmas nemzetközi posztgraduális program – Prysmian Group
Világelső a magasan fejlett technológiájú energia- és hírközlő kábelek és rendszerek iparágban, közel EUR 7 milliárd értékesítéssel 2013-ban. A Prysmian Csoport valódi globális vállalat, 50 országban 91 gyárral, 17 kutatás-fejlesztési központtal és majdnem 19 000 alkalmazottal. Részletes tájékoztatás: hu.prysmiangroup.com; prysmiangroup.com
A program részletes leírása és a jelentkezés helye: http://careers.prysmiangroup.com
Elvárt végzettség: Villamosmérnök; gépészmérnök; vegyészmérnök; energetikai mérnök; közgazdasági; műszaki menedzsment

Nyerj utat Svédországba! Filmpályázat

Jártál már mostanában a budapesti Angyal István parkban? Szeretnél Svédországba utazni, és ott belesni nagy svéd vállalatok működésébe? Akkor ez a verseny neked szól!
Az Angyal István park megújításához kapcsolódóan hirdet rövidfilm-pályázatot főiskolásoknak és egyetemistáknak Svédország Nagykövetsége, a Svéd Kereskedelmi Kirendeltség, valamint magyarországi svéd vállalatok.
Mi a teendő?
Készíts rövidfilmet-telefonnal, vagy egyéb felvevővel-arról, hogy szerinted miben nyilvánul meg a svéd szemlélet az Angyal István Parkban! A filmet töltsd fel a YouTube-ra és küldd el a linket a greensweden@business-sweden.se címre! Értékes nyeremények várnak rád!
Fődíj
Egy hosszú hétvége Svédországban, melynek során a győztes ellátogathat két nagy, támogató, nemzetközi cég központjába. A pályázat beküldési határideje: 2014. november 30.
A versenyről és a pályázati feltételekről bővebben a www.shsmartforum.hu honlapon olvashatsz. Jó munkát kívánunk!

Business Minds Challenge 2014 - Procter & Gamble
During the 2-day seminar, you and other students from across Central Europe will compete in teams working on functional P&G case studies. Participation in the seminar will provide you with a great opportunity to develop your management skills and informally meet with junior and senior P&G management. You will have a chance to experience how P&G works in Central Europe, get the feel of the Company and last but not least, have fun with other international students! After you apply for the Business Minds Challenge you will be requested to complete 3 steps of our recruitment process. If successful, it will bring you closer to being offered P&G Internship in the future!
Dates: December 4th - 5th, 2014
Location: Warsaw, Poland
Application deadline for all locations: Sunday, November 9th
The Seminar is dedicated to students from 3rd, 4th and 5th year of study of all faculties with business interests from all CE countries: Poland, Latvia, Lithuania, Estonia, Slovakia, Slovenia, Czech Republic, Hungary and Croatia. The language of Business Minds Challenge is English.
*P&G is covering all travel expenses and accommodation.
For more information and to apply, visit our career website.

„SharePoint Developer” ösztöndíjas képzési program
A CollabIT Consulting Kft., mint a magyar SharePoint piac egyik legdinamikusabban fejlődő szereplője ösztöndíjas „SharePoint Developer” képzési programot hirdet mester képzésen utolsó éves hallgatók részére. A program célja, hogy a résztvevők magas színvonalú képzések, majd ezt követő gyakorlati időszak keretében a program végén a Microsoft SharePoint portál rendszer tapasztalt fejlesztőivé váljanak.
A program két lépcsőből épül fel:
1. Tíz hónapos ösztöndíjas képzés:
Tíz hónapon át heti egy alkalommal (4 óra/alkalom) gyakorlott fejlesztők és tanácsadók tartanak kurzust a résztvevőknek. A tíz hónap során a programban résztvevők havi nettó 50.000 Ft ösztöndíjban részesülnek.
2. A képzést követően harminc hónapos gyakorlati időszak következik, amely alatt a programban résztvevők főállásban kerülnek alkalmazásra cégünknel junior fejlesztőként
A harminc hónapos gyakorlati időszakra előre (a programba történő belépéskor) meghatározott, versenyképes jövedelmet biztosítunk, teljesítményarányos bónusszal kiegészítve. A résztvevőnek bármikor lehetősége van kilépni a programból. A képzési program

azonban csak azok számára ingyenes, akik elvégzik a teljes programot. A harminc hónapos gyakorlati időszakkal a program lezárul. A programban jól teljesítőknek senior fejlesztői állást ajánlunk cégünknel, az ehhez tartozó kiemelt jövedelemmel.
Az ideális jelölt: Mesterképzésen utolsó éves informatikus (vagy programozási ismeretekkel rendelkező mérnök) hallgató. Legalább középfokú, aktív angol nyelvtudással. Szoftverfejlesztés iránt elkötelezett és érdeklődő. Asp.NET ismeretekkel rendelkezik. Logikus és gyors gondolkodás, kiváló tanulási képességek jellemzik. Jó tanulmányi eredmény a szoftverfejlesztési gyakorlati tárgyakra
Helyszín: A program részleteiről tájékoztató előadást tartunk 2014.11.18. kedd 18h-tól.
Ha szeretnél ezen részt venni, regisztrálj neved és e-mail címed elküldésével a job@collabit.hu címen. A programra jelentkezni 2014.11.20.-ig lehet magyar és angol nyelvű önéletrajzzal a job@collabit.hu címen.

HEINEKEN International Graduate Program
Established in 1864 by the Heineken family, HEINEKEN has a long and proud history and heritage as an independent global brewer. We brew quality beers, build award-winning brands and are committed to enthusing consumers everywhere. Today, HEINEKEN is the number one brewer in Europe and the number three brewer by volume in the world. In Hungary the company has two breweries, in Sopron and Martfű, where, among others, Hungary's market leader beer Soproni, the world's most international and Europe's most preferred beer Heineken, Gösser and Arany Fácán are produced, and the company's portfolio also includes one of the most popular cider of Hungary, Strongbow.
18-month international graduate program with three 6-month assignments, each in different locations across the world of HEINEKEN, in the fields of Marketing & Sales, Corporate Relations, Finance, Human Resources, IT, Supply Chain and Procurement.
Please indicate that the candidates can only apply through our website: www.theheinekencompany.com/careers/graduates. No e-mail address is needed.

SZAKMAI GYAKORLATOK, GYAKORNOKI PROGRAMOK

Tervező / projektmenedzser gyakornok
Magyarország piacvezető építőipari mérnökszolgáltató cégcsoportja keres munkatársat tervező / projektmenedzser gyakornoki pozícióba az alábbi szakterületekre: tartószerkezet – tervező / projektmenedzser; épületgépészet – tervező / projektmenedzser; épületvillamosság – tervező / projektmenedzser; infrastruktúra/mélyépítés – tervező / projektmenedzser; építészet – projektmenedzser.
Feladatok: Résztétel nagyléptékű tervezési, beruházási és tanácsadási projektekben.
Elvárások: Építőmérnöki; Építésmérnöki; Gépészmérnöki; Műszaki menedzsment; Villamosmérnöki tanulmányok, angol vagy német nyelv legalább középszintű ismerete.
A cég: Óbuda Group
Jelentkezés: szakgyak_1711@sc.bme.hu

ÁLLÁSÁJÁNLATOK

Beszállítói minőségbiztosító mérnök Szentgotthárdra és Grazba
Feladatok: Beszállított alkatrészek minőségi problémáinak koordinálása mind a termelési, mind a garanciális problémákat illetően. Javító intézkedések nyomon követése az alkatrész beszállítókkal. Beszállítók folyamatának ellenőrzése. Központi szervezet támogatása a beszállítói elsőmintázásokon.
Elvárások: Gépészmérnök vagy villamosmérnök végzettség. Szentgotthárdi pozícióhoz kommunikációs szintű angol nyelvtudás, grazi pozíció megpályázása esetén angol és német nyelvtudás is szükséges. Autóiparban szerzett releváns tapasztalat előny. Kiváló kommunikációs és problémamegoldó képesség. Minőségtudatos szemlélet. Rugalmasság, elkötelezettség. Magabiztos fellépés. B kategóriás vezetői engedély.
A cég: Enterworks Kft.
Jelentkezés: allas_1708@sc.bme.hu

IT Professional
Job description: Career opportunities include: Applications Analyst
Programming/support for SharePoint, Visual Basic .Net technologies, Mobile Applications and one of the world's largest SAP implementations including APO, BW and CRM.
Infrastructure Analyst

1111 Budapest, Műgyetem rkp. 3. K. I. 82., Tel: 06-1/463-3840, Fax: 06-1/463-3844,
E-mail: karrier@sc.bme.hu, Honlap: www.karrier.bme.hu

Sportolunk, de mennyiből?

Legyen szó akár hobbi szintű mozgásról, akár profi élsportról, egyetemünkön számos lehetőség van arra, hogy a mozgás iránti igényeinket kielégítsük. A legfőbb támogatók ebben a Műegyetemi Atlétikai és Futball Club (MAFC) és az Egyetemi Hallgatói Képviselő (EHK), amelyek tevékenységük során hallgatók ezreit segítik a sportolásban. A lehetőségekkel pedig érdemes élni, hiszen tanulmányaink után nem biztos, hogy lesz még módunk ilyen színes sportélet tagjainak lennünk.

Számtalan lehetőség és magas szintű infrastruktúra a szabadidősport terén

Azok, akik csak hobbi szinten szeretnének sportolni, vagy csupán a 2 félév kötelező testnevelés órájukat akarják letudni, számos lehetőség közül választhatnak. Egyrészt az egyetemen ingyen vehetik fel az atlétika, futball, kosárlabda és röplabda sportokat. Azonban ha valaki mást szeretne kipróbálni, egy jelképes, 5000 Ft/félév összegű költségtérítés befizetése mellett a jógától a küzdősportokon keresztül a társastáncig számtalan mozgásformát választhat. Mindezt három helyszínen, a megújult Sportközpontban, a Bogdányfői úti Sporttelepen, illetve a Kondorosi uszodában teheti meg.

A hallgatók sportolását ösztönzik az egyetemi és kari szinten megrendezett sportnapok is. Az EHK minden félévben állami támogatásból segíti a rendezvények megvalósítását, amelyek rengeteg hallgatót vonzanak.

A sport köré szerveződött öntevékeny körök is további lehetőségeket nyújtanak a sportolni vágyóknak. Az EHK a folyamatos fejlesztés érdekében ebből a célból 2013 őszén új pályázatot (Sporteszköz és sportpálya támogatás pályázat) hirdetett meg, amelyen keresztül támogatja az öntevékeny körök eszközbeszerzését, valamint a rendszeresen sportoló hallgatói csoportok pályabérlését. Az eszközpályázaton kizárólag az egyetemen működő, sportolás céljából alakult öntevékeny körök pályázhatnak, míg a sportpálya támogatás esetén bármelyik baráti (aktív

jogviszonyú hallgatókból álló) csoport is részesülhet a rendelkezésre álló keretből. Utóbbinál az egyedüli feltétel, hogy a csoportok rendszeresen (legalább heti egy alkalommal) sportoljanak. A pályázatokat minden félévben meghirdetik és félévenként 1 millió forint támogatást osztanak szét a pályázók között. Természetesen az sem mindegy, hogy milyen környezetben mozgunk. Ebből a szempontból egyetemünk jó helyzetben van, ugyanis a Sportközpont magas szinten képes kielégíteni a sportolási igényeket. A folyamatos fejlesztések és átalakítások egyrészt pályázati forrásoknak, másrészt az EHK jelentős támogatásának köszönhető. A sporttelep és az uszoda is megfelelően képes biztosítani a feltételeket, bár a felújításokra természetesen itt is lennének igények.

Egyesületben jobb?

A Műegyetemi Atlétikai és Futball Club közel 50 szakosztályával több száz hallgató sportolását képes biztosítani. A MAFC többségében célzott pályázati forrásokból gazdálkodik, amelyek a bevételeik 45,5%-át teszik ki. A másik jelentős részt a sportolói hozzájárulások, edzésdíjak adják körülbelül 30%-ban, míg a tagdíjakból mindössze a forrásaik 1,2%-a származik. A 2013-as évben így az egyesület árbevétele 176,6 millió forint volt. A szponzoráció mértéke elhanyagolható a MAFC szintjén, ugyanis ez alig 2%-ban járul hozzá a költségvetésükhöz. A MAFC gazdasági vezetője, Balogh Tünde elmondta, hogy az ilyen típusú támogatások az egyes szakosztályoknál jöhetnek jól és jelenthetnek komoly segítséget. A látvány-csapatsportok és a kiemelt sportágak ugyanis több forrással

gazdálkodhatnak, ami a végzett munka színvonalát is nagyban segíti.

A szponzoráció jelenléte tehát sok csapatot jobb helyzetbe hoz, de az olyan szakosztályokat, amelyek nem tömörítnek sok tagot vagy egyszerűen csak nem elég ismertek, nehéz helyzet elé állítja. Mivel egyetemi támogatást már nem kap a MAFC, így az említett bevételekből és az EHK számukra nyújtott keretéből gazdálkodhat, amelyeket szétosztva és a szponzori támogatás mértékével kiegészítve bizonyos sportágakra kevés pénz jut. Ez az egyesületen belül nyilvánvalóan feszültségekhez vezet, melyek megoldása plusz források bevonását igényelné, de az ilyen irányú lehetőségek folyamatosan csökkennek. Balogh Tünde szerint tehát a támogatók jelenléte egyszerre okoz pozitív és negatív hatásokat a finanszírozás területén.

Élsport az egyetemen

Az élsportolók támogatását egyetemi szinten az Egyetemi Hallgatói Képviselő finanszírozza. Molnár László, az EHK sportért felelős képviselője elmondása szerint rendszeres, éves szintű fix keretet bocsátanak a Testnevelési Központ rendelkezésére, amely ezt az összeget a MEFOB-on (Magyar Egyetemi- Főiskolai Országos Bajnokság) való indulásra használja fel. Ezen felül három féléve közvetlen támogatást is nyújtanak a tehetséges sportolóknak. Az őszi félévben a Sportösztöndíj, míg a tavasziban a Jó tanuló, jó sportoló pályázatokat írják ki. A harmadik ebbe a csoportba tartozó pályázat a Versenysport pályázat, amelyen keresztül a hallgatók részvételét támogatja az EHK azzal, hogy az ehhez szükséges költségek (utazás, szállás, étkezés, részvételi díj) egy részét, vagy teljes egészét fedezi.

KRISZTIÁN VERONIKA

Futóink az élen

A közelmúltban rendezték meg a hosszútávfutók két egyetemi megmérettetését is: a félmaratoni egyetemi országos bajnokságra a Tudás Útja futóverseny keretében Budapesten, míg a tájfutó OB-ra Zalaegerszegen és Döbröcén került sor. Mindkét eseményen a BME-s indulók domináltak, versenyzőink XXYY érmmel gazdagodtak.

Bő egy hónapja, október 17-19 között tartották a Tájfutó MEFOB-ot, ahol rövid- és normáltávú, illetve váltó versenyszámokban dönthették el a tájékozódás és futás kombinált sportágának legjobb egyetemistái, hogy kik a legjobbak. A rövid távon, melynek ellenőrzőpontjait a Gébárti-tó partján helyezték el, Nagy Virág

(15:06) és Császár Barbara (16:59) révén egy első és egy harmadik helyet szereztünk a női versenyszámban. A szombati váltóversenyen aztán kicsúcsodott a BME-s dominancia: férfiak és nők között egyaránt sportolóink állhattak a dobogó legfelső fokára (Sulyok Ábel, Kovács Bertalan, Bakó Áron – 1:00:00, illetve Nagy Virág, Szokol Mónika, Weiler Virág - 1:07:02). Vasárnap aztán Bakó Áron begyűjtött még egy aranyérmet a férfi hosszútáv versenyén (1:07:10), több mint 4 perccel megelőzve a 2. helyezett versenyzőt, Weiler Virág ugyanitt második lett a hölgyek között (1:14:22).

A Tudás útja félmaratont majd egy hónappal később, de a novemberi időjárást meghazudtolva őszi melegben rendezték Budapesten. A férfiaknál már a verseny elején egy BME-s vezető boly alakult ki, s végül egyetemünk hallgatóinak már csak az érmek színeit illetően kellett döntésre jutniuk. Végül az utolsó kilométerig kiélezett küzdelemben Farkas Dávid bizonyult a leggyorsabbnak (1:10:11), aki ezzel megvédte tavalyi első helyét. Őt követte Molnár Ákos (1:10:20), harmadikként pedig Jenkei Péter (1:11:44) ért célba.

RAJNAI TAMÁS

misz.hu

Cím: Kép. l. em. 77.

Telefon: +36 1 463 1237

Mobil: +36 20 250 0096

E-mail: melo@misz.hu

Célunk, hogy munkatapasztalattal gazdagodj, szakmailag fejlődj, és versenyképes jövedelemmel biztosíthasd megélhetésedet diákéveid alatt.

Idén is több szakmai megbízással várunk.

Jelentkezz a csapatunkba, mert

- ▶ alkalmi és hosszútávú munkákat is vállalhatsz,
- ▶ tanulmányaid mellett is dolgozhatsz,
- ▶ munkáink több mint 70%-a szakmai megbízás,
- ▶ balesetbiztosítási díját mi álljuk,
- ▶ egész évben számíthatsz ránk!

keress bátran!

mentés el a névjegyünkkel!

Pár nap, kiemelt órabérekkel, hosszú műszakban, jó csapatban és jó hangulattal. Indul a már megszokott őszi barkácsárúházi leltározásunk. Részletek helyszínnel és időpontokkal a honlapunkon.

Földi helytartók

A repülőtér nyüzsgő, ám rendkívül szigorú világáról a legtöbb embernek a gyomorgörcs, a sorban állás és a különböző rendszabályok jutnak eszébe. Hajlamosak vagyunk elfelejteni azonban, hogy a másik oldalon is emberek dolgoznak. Vizsgálódásom során a földi oldal őrzőinek mindennapi életébe nyertem betekintést.

Kellemes november eleji időben indultam útnak, melynek első állomása a Ludovika Akadémia előtti tér volt, ahol összegyűlt a zömében NKE-s hallgatókból álló társaság, alkalmi útitársaim. A szállításunkra kirendelt kisbuszok egyikének napellenzőjén egy sokat sejtető Police feliratú matrica virított. A reptérre vezető út reggeli dugójának szerencsére már nyoma sem volt, így zavartalanul tudtunk haladni célunk, a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság bázisa felé. Az útközben elhangzó anekdoták megerősítettek abban a hitemben, hogy mindenki ismer olyan esetet, vagy épp ő maga járt úgy, hogy egy magányos csomag miatt az egész reptér rendje felborult, és csak az akciófilmeket megszégyenítő procedúra végén kerül elő megszeppent tulajdonos. A főútról a megszokottnál valamivel korábban kanyarodtunk le a bázis felé. A fogadóbizottság üdvözlése után egy eligazításra került sor. A Nagyon különleges ügyosztály című sorozat szófordulatával élve: a főnök már bent volt...

Távozik és érkezik itt mindenféle ember

A „főnök”, Balogh Miklós ezredes úr készségesen beavatott minket az RRI dolgos mindennapjaiba. A három, méretes kijelzőn csak úgy záporoztak az adatok felénk (melyek nagy része megtalálható keretes anyagunkban). Az RRI megalakulása még éppen időben történt, ugyanis az azóta eltelt csaknem hét év alatt jelentősen megváltoztak a dolgok a repteret illetően. A korábbiaknál lényegesen több teret kaptak a fapados

légitársaságok, melyeknek az olcsó jegyei törvényszerűen magukkal hozták a bűnözés növekedését is. Az esetek szinte kizárólag vagyon elleni bűncselekmények, azon belül is lopások. Időnként előfordul

néhány kocsmai verekedés szintű probléma, de életellenes bűncselekmény nem jellemző. Az utasforgalom összetétele arányában változott meg, lényegesen több a renitens utas, mint korábban. Kevésbé nevezhető renitensnek, ugyanakkor problémákat okozhat azon utas is, aki első repülése kapcsán az alapvető szabályokkal sincs tisztában. A reptéri rendőrség filozófiája szerint jogkövető magatartás esetén első körben a figyelmeztetés a célravezető módszer. Aki ennek ellenszegül, illetőleg agresszívan lép fel, arra a szükséges intézkedéseken felül megyei szintű bírság vár. Igaz ez a forgalmat akadályozó parkolástól kezdve a terminálon belüli problémákon át egészen a fedélzeten elkövetett dohányzásig mindenre. Az ezredes úr kiemelte, hogy a tudásalapú magabiztosság a fegyverük a kényes szituációkban. A jelenlegi helyzet megkívánja a bővítést a jövőben, mely vagy a meglévő terminálok átalakítása, vagy egy kizárólag fapados forgalmat bonyolító egység felépítése lenne. Az eligazítás során szó esett a Liszt Ferenc nemzetközi repülőtér 2010-es biztonsági kálváriájáról, mely a „clear” és „unclear” besorolás közti váltást jelentette.

Ez akkoriban komoly gondokat okozott, mivel a biztonságos besorolású reptereken úgy tekintettek a hazánkba érkező járatokra, mint amiket még nem vizsgáltak át a felszállás előtt. A főleges többlet-

procedúra pedig végül a légitársaságokon csapódott le pluszkiadások formájában. Szerencsére 2010 vége óta nincsen besorolási problémánk, sőt, kifejezetten mintaszerű üzem zajlik Ferihegyen. Balogh Miklós szavaival élve: „Dicsérd önmagad, idővel úgyis elfelejtődik, ki dicsért.”

Lobog a szélben a szélzsák

A remek időre való tekintettel a kabátokat hátrahagyva indultunk tovább az A2-es terminál felé, hogy szellem üzemmódba kapcsolva zavartalanul járjunk-keljünk a különböző beléptető kapukon keresztül. Ekkor már Gáspár László

százados volt az idegenvezetőnk. A Liszt Ferenc nemzetközi repülőtér éves szinten közel 9 milliós utasforgalmat bonyolít le. Ez a szám már a Malév 2012-es megszűnésének hatására nem csökkent, mivel a kieső járatok helyébe rövid idő alatt újak léptek. A néhai nemzeti légitársaság eltűnésének közvetlen következményeként drasztikusan lecsökkent az átszálló utasok száma, tehát Ferihegy többnyire célállomásként

esetén ezzel szemben határforgalom-ellenőrzés zajlik. Az ilyen utazások esetén útlevélezésen is át kell esni az utasnak. Mivel a belső és külső járatok beléptetése elkülönített helyen zajlik, ezért egy kisebb sétát kellett megtennünk a kettő között. Útközben a százados úr mesélt a különböző közokirat hamisításokról, melyek éves szinten jelentős számban fordulnak elő. Két főbb eset jellemző: az egyik esetben az elkövető lopott igazolványt használ, és megpróbál kinézetében a leginkább hasonlítani az eredeti tulajdonosra, a másik esetben pedig maga az igazolvány hamis. Az ilyen hamisítványok manapság már megdöbbentően jó minőségűek, de szerencsére nem tökéletesek. Sétánk során megcsodálhattuk a „bádog Heathrow”-t, mely az egyik fapados légitársaság külső, fűtetlen terminálja. Ennek vendégszeretétét magam is élvezhettem egy fagyos novemberi hajnalon. A korábban említett bővítés erre is megoldást nyújthat a jövőben.

A nap zárásaként kibuszoztunk a Légirendészet bázisára, ahol szokatlanul nagy csend és nyugalom honolt. A katonás rendben sorakozó helikopterek között sétálva, a hangár ajtaján kitekintve elgondolkodtam. Ezen a 15 Margitszigetnyi területen, 1505 hektáron zajlik az országimázs építésének egyik legfontosabb része, hiszen a légiközlekedést igénybevevő turisták első és utolsó tapasztalatukat is itt szerzik az országról, így egyáltalán nem mindegy, milyen bánásmódban részesülnek. A RRI helyzete éppen ezért nem egyszerű, hiszen bár a biztonság kiemelt fontosságú, a túlbiztosítást mindenképpen kerülni kell. Csak egy megfelelő egyensúlyi állapot teremti meg az utasok kényelmes biztonságérzetét.

LÁSZLÓ GÁBOR

A Repülőtéri Rendőr Igazgatóság (RRI) a 329/2007. Kormányrendelet nyomán alakult 2008. január 1-jén a rendőrség és a határőrség integrációjával. Létrejöttében fontos szerepe volt annak, hogy az ország teljes jogú schengeni taggá vált, melyre 2007 végén került sor. Fontos hangsúlyozni, hogy az igazgatóság az Országos Rendőr Főkapitányságtól (ORFK) független szervként működik. RRI létszáma közel 700 fő, ami egy közepes megyei szintnek felel meg, ebből 450 fő dolgozik a terminálon. A rendőrök 24 órás szolgálatot látnak el, egy szolgálat alatt összesen nyolcvanvan vannak jelen a repülőtéren. Ezalatt 5 órányi pihenőidő áll rendelkezésükre, ebből négy teljes óra, amit általában éjszaka vagy hajnalban használnak alváásra, illetve a fennmaradó kétszer 30 perc. Az igazgatóság fő feladata a légi határforgalom ellenőrzése, a határátkelőhely rendjének, az utasok és a légi közlekedés biztonságának felügyelete, idegenrendészeti feladatok végrehajtása, a közrend, közbiztonság fenntartása, az illetékességi területén a bűncselekmények megelőzése, felderítése, megszakítása, illetve bűnügyi nyomozása. Különlegesség, hogy Budapest és Pest megye, valamint a határral nem rendelkező megyék tekintetében ők végzik az idegenrendészettel kapcsolatosan hatáskörbe utalt feladatokat is. Az igazgatósághoz egy őrzött szállás is tartozik, melyen huszonöt fő elhelyezésére van mód. Ide azok kerülnek, akiket valamilyen oknál fogva kiutasítottak Magyarország területéről. Ezen személyeket később nem külföldre, hanem egy kísérőtiszt segítségével, menetrendszerűen járaton szállítják a célországba. A repülőtéri rendőrök hajtják végre a légi és szárazföldi toloncolásokat, valamint ellenőrzik, kísérik és felügyelik a deportált utasokat.

Innovációs ötleteket díjaztak a Műegyetemen

„Ötlettől az üzletig” címmel harmadik alkalommal írt ki pályázatot hallgatók részére a BME Hallgatói Innovációs Központja, a Műegyetemi Technológia és Tudástranszfer Iroda és a Pro Progressio Alapítvány.

Pályázni új, innovatív ötlettel, termék esetén a prototípus bemutatásával lehetett, bármilyen területen. A felhívásra az egyetem 8 karáról 63 pályázat érkezett, melyek közül a zsűri két pályázatnak ítélte oda „A BME 2014.

évi kiemelkedő hallgatói innovációs ötlete” címet, kettő pedig elnyerte a V3 Partners Investment Zrt. szakmai támogatását.

„A BME 2014. évi kiemelkedő hallgatói innovációs ötlete” cím

Aurora Devices- ultrahangos megoldás, amely a vakokat és csökkentlátókat segíti a biztonságos közlekedésben.

Menyhárt Hunor Attila, Jakub János

Sybrillo camera gimbal- eszköz, amely kamerák és mobiltelefonok rázkódás-, kézremegés mentes felvételét biztosítja

Mankovics Dávid, Török Lilla, Torma Péter, Stefán Egon

V3 Partners Investment Zrt. szakmai támogatását nyerte:

EduBase - bázis a tanulóhoz- internetes, online oktatásin felület

Horváth Dániel Márton, Hives Áron, Takács Márton

Hat tengelyes erő- és nyomaték-mérő szenzor kereskedelmi forgalomba hozása- új típusú szenzor robotikai alkalmazásokhoz
Bauer Márk Ottó, Hodosán Zsolt, Csibrák Tamás

A nyertes ötletek az elkövetkező hónapokban megkapják a kiíró szervezetektől mindazon támogatásokat, melyek révén sikeres startup vállalkozások lehetnek. Az ilyen versenyek és a korábbi verseny nyerteseinek sikerei – Tresorit, Hand-in-Scan -azt bizonyítják, hogy a modern egyetemi képzés fontos része az innovatív ötletek felkutatása, felkarolása. Az idei díjátadóra az Amerikai Kereskedelmi Kamara és a Magyar Kockázati és Magántőke Egyesület (HVCA) „ Vágj bele! Kezdj vállalkozni” című eseménye után, a BME Innovációs laborjában került sor. A díjakat Pakucs János, az alapítvány elnöke és Vajta László dékán adták át.

A megtévesztés mesterfoka

Filmnézés közben sokszor meg sem fordul az ember fejében, hogy amit lát, az vajon a valóság vagy csak nagyon jól sikerült illúzió. A vizuális hatások annyira élethűek, hogy olykor fel sem merül bennünk, hogy a gyönyörű háttér, amit a szereplő mögött látunk, a forgatás alatt lehet, hogy csupán egy hatalmas zöld vászon volt, ami a green box technika alapja. Vass Gergely a Colorfont cég munkatársa elmagyarázta a trükk működési elvét és a használatával kapcsolatos fontosabb tudnivalókat, míg Galgóczy Gergely, a Green box fotóstúdió vezetője a technika fotózással való ötvözéséről árult el érdekes információkat.

Blue és green box esetén ugyanarról a technikáról beszélünk, amikor egy egyedi szín alapján a kép egy részét elkülönítik a többitől. A filmesek a trükkhöz először kéket használtak, majd később áttértek a zöldre, mert a zöld csatorna a digitális képek ábrázolási módja miatt sokkal tisztább és pontosabb kulcsot ad. Magyarországon egyik legnagyobb filmes utómunka stúdiójában dolgozik Vass Gergely, aki elmondta, hogy a technika lényege a pixelek szín alapján történő szegmentációja, azaz egy maszk létrehozása történik, ami leírja, hogy mely pixelek tartoznak a háttérhez és melyek nem. Ezt a folyamatot nevezik más néven kulcsolásnak. Maga a művelet nem túl bonyolult, ha a felületek elkészítésénél teljesítik a szükséges kritériumokat. A háttér színének homogénnek kell

lennie, amit a világítással lehet elérni, valamint a díszlet minősége és mennyisége is befolyásolja az egyenletességet. A nem megfelelő, gyűrött, foltos anyaggal nehezebb dolgozni, éppen ezért ma már vannak speciális green box vásznak és festékek, amelyek megkönnyítik a munkát. Továbbá figyelni kell arra, hogy ha a háttér nem elfogadható méretű, akkor a szereplő „lelőghat” róla, illetve nem szabad, hogy túl sok kék vagy zöld fény verődjön a színész arcára. A felvételek után számítógéppel hoznak létre képeket a zöld felületek helyére. Ilyenkor a virtuális modellnek pontosan úgy kell mozognia, mint az eredeti térnek, mindemellett elengedhetetlen az ugyanolyan megvilágítás, mint az igazi szereplőknél, továbbá a számítógépes grafika színeinek is illeszkednie kell a valódi elemek színéhez. Egy film készítésénél több oka lehet annak, hogy green box-ot alkalmaznak. Egyrészt, ha lehetet-

len lenne felvenni a jelenetet, mivel egy képzeletbeli világban játszódik, vagy fizikailag képtelenség lenne megoldani. Másrészt költséghatékonyabb és egyszerűbb lesz tőle a forgatás, ami nem utolsó szempont egy nagyköltségvetésű filmnél. Amikor valódi tárgyakat, szereplőket szeretnének kombinálni egy képben, de nem lehet őket technikailag egyszerre felvenni, akkor a motion control (mozgás vezérlés) módszert alkalmazzák, ami nagyon drága és körülményes. A kamerát egy robot mozgatja akár ugyanazon az útvonalon többször, akár más, egy számítógép által meghatározott úton. Például, ha egy szereplőnek lyukas a hasa, akkor először felveszik a színészt egy kék vagy zöld folttal a hasán, majd egy újabb körben a háttérrel, és így a kettő már kombinálható. Gyakran a normál és a makett felvételeket is így kapcsolják össze, ekkor egy számítógép számolja ki, hogy a kicsinyített makettet milyen

úton kell a kamerának bejárnia, hogy az illeszkedjen a „normál” mozgásához. A filmek mellett előszeretettel használnak fotózásnál is green box-ot, amikor az alanyt kivágják az eredeti háttéréből, és egy előre megalkotott digitális képi világba helyezik. Ezt a technikát alkalmazzák a Green box fotóstúdió munkatársai is, akik több fix helyszínen is dolgoznak, mint például a veresegyházi Medveotthonban, a Fővárosi Nagycirkuszban és két budapesti játszóházban. A cirkuszban felállított stúdiónál a látogatót lefotózzák a zöld vászon előtt, majd a grafikus beilleszti egy általa kiválasztott háttérbe. Végül kinyomtatják, vagy különböző emléktárgyakra teszik a képet, így egy kulcstartóról, egy bögréről vagy egy egérpadról mosolyoghatunk vissza, miközben éppen a tigris szájában található a kezünk. A fotózás egyik előnye, hogy az embereket kevésbé kell beállítani

és irányítani. Nem fontos a legjobbat kihozni belőlük, mert ha csak az arcukra van szükség, akkor mindegy, hogy milyen a testtartásuk. A kép minősége a megfelelő felszereléstől és a jó megvilágítástól függ. Galgóczy Gergely elmondta, hogy 6-8 évvel ezelőtt divatba jöttek a papírtekerces hátterek. „Nagy szerelem volt, mert olcsón be lehetett szerezni, viszont könnyebben sérült és koszolódott”. Manapság műanyag hibrid szövetháttérket használnak, amit a filmesektől vettek át, ami mosható, tisztítható, nem gyűrődik, valamint ha késsel nem esnek neki, akkor nem szakad. A stúdió az állandó helyszíneken kívül egyéni megrendelőknek is készít green box technikával képeket. A cég munkatársai kimennek a rendezvényre, ahol letekerik a zöld vásznat, beállítják a lámpákat és kezdődhet is a fotózás. Kiváló program lehet, amihez bármilyen designt kitalálhatunk, emellett a szituációk és a hátterek kigondolása a megrendelő fantáziájára vannak bízva, például a 007-es ügynök bőrébe is belebújhatunk egy kép erejéig. A tavalyi évben népszerűek voltak a Nagy Gatsby és a Wall Street farkasa jellegű koncepciók, de kedvelt téma a Karib-tenger kalózái is. „Az aktuális hullámokat kell meglovagolni, nincsenek sztártémák, csak sztáridőszakok” - állítja Galgóczy Gergely, aki szerint azért szeretik az emberek ezt a típusú fotózást, mert hamar látják a végeredményt, valamint a kedvelt tevékenységek közé tartozik a beöltöztetés és a szerepjátás is. Filmnél és fotónál egyaránt fontos, hogy mennyi időt, munkát szánnak az adott jelentésre, képre. Ha jól dolgoztak, akkor nem látható a „csalás”, nem emelkedik ki a háttérből szereplő, nem tűnnek élesnek a körvonalai, vagy nem érzékeljük, hogy egy bevágott díszlet előtt mozognak a színészek. Nyilván a nagyköltségvetésű filmeknél sok pénzt költenek arra, hogy a néző ne lássa az átverést. Az utómunkát profi vizuális effekteket készítő szakemberek végzik, akik a programozást matematikai módszerekkel ötvözik, melynek végeredménye egy művészeti alkotás lesz.

TAKÁCS KAROLINA

Művészet kortársaktól, kortársaknak

A múlt század képzőművészei megtanítottak minket arra, hogy szinte bármiből és bármilyen módszerrel készülhet műalkotás, az elektrográfia nevű irányzat alkotói azonban még így is szokatlanak számító eszközökkel hoznak létre műtárgyakat.

Valószínűleg ha egy számítógépre vagy egy nyomtatóra nézünk, a legtöbben nem a potenciális művészeti médiumot látjuk, ellentétben a Magyar Elektrográfiai Társaság tagjaival. A modern technika természetesen a kortárs művészetben a „hagyományosnak” mondható festészete, szobrászata, grafikára

és fotóművészetre is nagy hatást gyakorolt, de új műfajok és irányzatok megjelenését is magával hozta. Az elektrográfia egy olyan gyűjtőfogalom, amely azoknak a művészeknek a tevékenységét írja le, akik elektronikus és digitális úton alkotnak, azaz kedvelt eszközeik közé tartoznak a számítógép, a digitális fényképezőgép és a képmanipuláló szoftverek, illetve a „régibbi” technikák közül például a fénymásoló vagy a szkennerek. Ez a fajta képalkotás a grafika területéről indult ki, majd vált önálló létjogosultsággal rendelkező műfajjá. (A Társaság elnöke, Haász Ágnes szerint Magyarországon az 1990-es évek elején terjedt el.) A műfaj által használt modern eszközök a vizuális alapproblémák új megközelítését követelik meg, de egyben tág mozgásteret hagynak az alkotók számára, akik az elektrografián belül önálló képi világokat teremtenek. Műveikben az a közös, hogy az újabb technológiák beemelásával közelebb hozzák a képzőművészetet a hétköznapi, modern élettapasztalatunkhoz. Az elektronikus és digitális képkészítési módszereknek köszönhetően az alkotók nemcsak korszerű formában képesek átadni művészi mondanivalójukat, hanem tartalmilag is újszerű műveket hoznak létre. A MET művészei a klasszikus műfajok területéről érkező, képzett alkotók, akik mellett az elektrografiával, mint új képzőművészeti jelenséggel elméleti szinten foglalkozó szakembereket is soraiban tud a Társaság.

TASNÁDI KATA

Új dimenziók a tárgyalakotásban

A 3D nyomtatás Magyarországon is egyre inkább hozzáférhető technológia, amely nemcsak a mérnököket, hanem a formatervezőket, a művészeket és az átlagembereket is mind jobban meghódítja. Dezső Renátával, a 3D nyomtatókat és bérnyomtatást is kínáló Freedee formatervezőjével az eljárás múltjáról, jelenéről és jövőjéről beszélgettünk.

A 3D nyomtatás kapcsán sokan új ipari forradalmat emlegetnek. Szerinted is ekkora jelentőségű dologról van szó?

Biztosan fog változtatni a tárgykultúrán és a gyártási folyamatokon, de hogy ezek a változások mennyire gyorsan fognak lezajlani, és mennyire lesznek alapvetőek, nem lehet megmondani. Mindenesetre a technológia máris nagyon sokat változott. A 3D nyomtatás területén először a nagyobb, ipari gépek domináltak, mostanra azonban megjelentek az úgyneve-

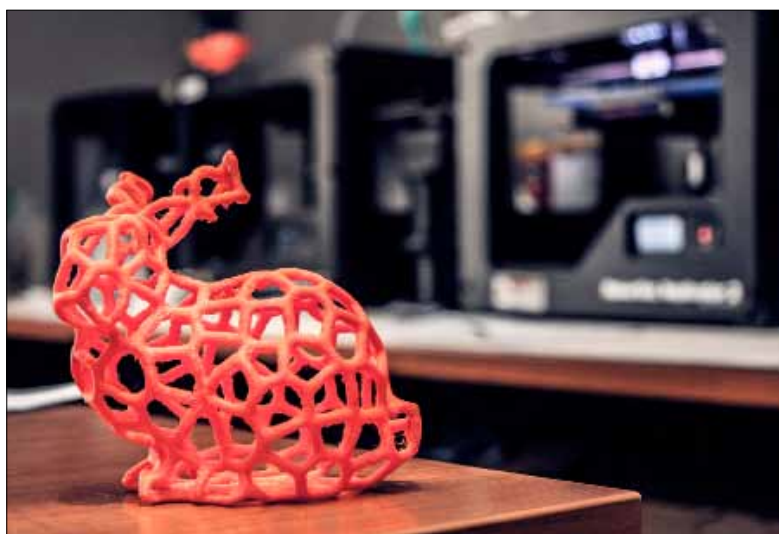
zett desktop eszközök is, amikkel akár már otthon is lehet dolgozni, akkor is, ha nem vagy gépészmérnök. Ebből lehet egy ipari forradalom, mert ha mindenki otthon gyárt magának tárgyat, az megváltoztatja azt fajta termelést, ami most ismerünk.

A fejlődés jelen állapotában milyen területeken éri meg használni ezt a technológiát?

Ipari szinten akkor, ha prototípusokat kell létrehozni, ugyanis felgyorsítja és leegyszerűsíti a termékfejlesztés folyamatát. A desktop gépek esetében pedig - mivel az anyagköltség nem túl nagy és a gépek ára is rohamosan csökken - kis szériás vagy kifejezetten egyedi tárgyak létrehozására érdemes alkalmazni.

Milyen korlátai vannak jelenleg a 3D nyomtatásnak?

Az eljárás futurisztikusan hangzik, és az emberekben sokszor torz kép alakul ki róla. A technológiát övező „hype” miatt azt hiszik, hogy ezek a gépek olyan egyszerűen működnek, mint egy sima nyomtató és azonnal kinyomtathatunk bármit, amit csak akarunk. A 3D nyomtatás nagyon jó irányba fejlődik,

és amire most képes, már az is hosszú fejlesztés eredménye, de elsősorban még egy olyan gyártási technológia, amelynek megvannak a maga eszközbeli és egyéb technikai feltételei.

A Freedee a designereket is szeretné megszólítani a technológiával. A tervezők mire tudják felhasználni a 3D nyomtatást?

A designerek is elsősorban prototípusgyártásra használják a technikát, amikor a számítógépes terv helyett szeretnék előben is látni, hogy milyen lesz a tárgy. A digitá-

lis tervezésben minden lehetséges, és ezért nagyon hasznos, amikor a nyomtatás után megtapasztalja valaki, hogy a valóságban hogyan néz ki, amit ő elképzelt, így nem a gyártás végén kell szembesülnie vele. Van, amit csak akkor tudsz felmérni, ha kezdedben van a tárgy, és ebben nagyon nagy segítség a nyomtató.

Miben változtathatja meg a 3D nyomtatás a formatervezést?

Maga a 3D nyomtatás a réteges építkezéssel magával hoz egy olyan anyaghasználatot és forma-

világot, ami távol áll mondjuk a fröccsöntéstől vagy a CNC marástól. Nagyon gyorsan beléptek a tervezésbe a parametrikus tervezési folyamatok is, amikor egy algoritmus alapján hoz létre az alkotó egy tárgyat. Ez esztétikailag is mást eredményre vezet: kevés anyagot felhasználó, a nyomtatásra optimalizált formák és szerkezetek jönnek létre, amelyek ezzel együtt minőségi, jó tárgyak is.

Az iparművészet, a design területén kívül milyen más művészeti alkalmazási területei lehetnek a technológiának?

A képzőművészetben manapság amúgy is erős a digitális irány, és az, hogy így egyedi formákat lehet létrehozni, kifejezetten érdekesé teszi a 3D nyomtatást az alkotók számára. A képzőművészek sokat kísérleteznek a tervezéssel és a gyártástechnológiával, fészegetik a nyomtatás határait. Abból a fajta tárgykészítésből indulnak ki, amire a technológia képes, és ami nagyon más gondolkodást igényel. Aki képzőművészeti irányból közelíti meg a 3D nyomtatást, a kísérletező vonalba kapcsolódik be, míg a designerek inkább a használhatóságra koncentrálnak.

TASNÁDI KATA

„A lebegő szobor elképzelése fogott meg” – interjú Szvet Tamás szobrászművésszel

Szvet Tamás 2007-ben végzett a Képzőművészeti Egyetem szobrász szakán Jovánovics György tanítványaként, doktori tanulmányait 2009-ben kezdte meg. A fiatal művész számos szakmai elismerés tulajdonosa, világszerte megmutatta már alkotásait csoportos és egyéni kiállításokon. Doktori disszertációjában a művész szerepét vizsgálja a technológiai fejlődésben, az elmúlt években a lebegés művészeti feldolgozásával foglalkozott. Szobraiban gyakorta alkalmaz olyan elemeket, mint a fény, a színek, a mozgás és az elektronika, szívesen vonja be a nézőt az értelmezésbe. Szinte állandóan külföldön van, úti célja pedig minden esetben az inspirálódás és a művészeti fejlődés.

Mióta foglalkozol szobrászattal? Hol

találkozhattunk az alkotásaiddal?

Már az általános iskolában művészeti irányba szakosodtam, azóta is folyamatosan képezem magam, pillanatnyilag például a DLA (Doctor of Liberal Arts) - cím megszerzésén dolgozom. Az egyetemen már az első évben elkezdett foglalkoztatni a művészet

és a tudomány kapcsolata. Konkrétan egy izgalmas ötlet - Vilt Tibor szobrászművész terve - a lebegő szobor elképzelése fogott meg. Célul tűztem ki a lebegés szobrászati alkalmazását, amit végül a diplomamunkámban sikerült megvalósítanom. Magyarországon sok izgalmas kiállítótérben szerepeltem már, például a Fiala Képzőművészek Stúdiójában, a Viltin Galériában, vagy a volt Ernst Múzeumban (Robert Capa Kortárs Fotóművészeti Központ). Külföldön Düsseldorfban, és Prágában bemutatott önálló kiállításaim, illetve Amszterdamban, Londonban, és Seoulban megrendezett

csoportos kiállítások voltak a legrangosabbak.

Mi az a probléma, ami téged művészileg inspirál, foglalkoztat?

Munkáimban központi szerepet kap a tudomány és a művészet viszonya, olyan fogalmak mentén, mint az érzékelés, az emlékezet

vagy a virtualizáció. Installációim jelenségek átélésén, mintegy újból felfedezésén alapulnak. Nagy hangsúlyt fektetek a térrel, és a közönséggel való interaktivitásra. Doktori disszertációmban a művész szerepét vizsgálom a technológiai fejlődésben. Az új eszközök ugyanis megváltoztatják a vizuális észlelésünket, és módosíthatják az idővel és térrel való viszonyunkat. Mivel az ipar és a hadászat nem foglalkozik ezekkel a változásokkal, így a művész egy másfajta nézőpontot képviselhet. Társadalom reflektíven megvizsgálva az új eszközöket, és azokat másképp felhasználva, talán

befolyásolhatjuk és formálhatjuk magát a folyamatot.

Úgy tudom, sokszínű anyagfelhasználó vagy, dolgoztál már arannyal, hungarocellel, gépekkel és különleges trükkökkel.

Fontos számomra, hogy anyag- és médium független legyek, hogy az ötleteimhez keressem meg a legideálisabb anyagot, és megoldást. Ennek ellenére a technikai eszközök szinte mindig belekerülnek a munkáimba, és egyre többször használok egyszerű, hétköznapi anyagokat. Aranyat például a kitűnő fény visszaverő képessége miatt használtam.

Melyik alkotásodra vagy a legbüszkébb?

Talán a három-dimenziós tükröződést alkalmazó szobraimra (Anyag nélkül: 2008-2011), Ezekben a munkákban az anyag és az anyagtalan egyszerre érzékelhető. Az alapötletet egy kódexben találtam (Athanasius Kircher: Ars Magna Lucis et Umbrae. Liber X. Magia Catoptrica, Caput VI. Amsterdam 1646.) amit, a mai technikai lehetőségek szemszögéből megvizsgálva jutottam el a megoldásig. Hosszú kutatómunka eredményeképpen végül az űrkutatásban használt teleszkóp lencséket alkalmaztam.

Mennyiben alkalmazol természettudományi ismereteket munkáid során?

Az ötleteim legtöbbször a természettudomány különböző területeiről, elméletekből, kísérletekből, új felfedezésekből származnak. A megvalósításhoz szinte mindig kikérem a terület szakértőinek véleményét, de magát a művet szeretem magam elkészíteni. Az mindenképp kijelenthetem, hogy a tudományos kutatás egyre nagyobb szerepet kap az alkotói folyamatomban.

Hogy fogalmaznád meg, mi a kapcsolat a művészet és a tudomány közt?

A két terület lényegében ellentétes, mind az eszközeit, mind a céljait illetően. Míg a tudomány például szabályokon, konkrét eredményeken alapul, addig a művészetben a szabályok lazák (vagy nincsenek), az eredmények pedig nem igazán mérhetőek. A tudomány a valóságot veszi alapul, a művészet pedig leginkább a képzeletet. Szerintem mindkét terület sokat nyerhet a másik szemléletéből. Az én tevékenységem mindenképp a művészethez kapcsolódik. Bár alaposan utánajárok az engem érdeklő jelenségeknek, és néha évekig kísérletezek laborhoz hasonló környezetben, mégis a céloom sokkal inkább vizuális, mintsem tudományos. A példaképeim, mint Moholy-Nagy László, Kepes György, Csáji Attila, Csörgő Attila és Bolygó Bálint is a tudomány és művészet egymást

Rombolj kreatívan

– egy könyv melyet művészien szedhetsz ízekre

A könyv még mindig illusztris szerepet tölt be életünkben annak elenére, hogy az e-bookok és egyéb olvasásra alkalmas kettyerék szorgalmasan ostromolják az könyvmolyok kegyeit. A könyvet féltjük, nem hiába panírozzuk be védelmi funkcióként szolgáló borítóval, ugyanakkor mutogatjuk is, elég csak a polcon sorakozó, szorosan egymáshoz tapadó kötetekre gondolni. Keri Smith grafikus Wreck this Journal című könyve alaposan felforgatja a könyvvel való kapcsolatunkat, ugyanis az általa szerkesztett művet - az abban található számtalan utasítást követve - egyszerűen tönkre kell tenni.

Smith azonban nem maga a megtestesült ördög, aki barbár módon egy könyv szétroncsolására sarkall, ugyanis instrukciói lényege nem a pusztításban rejlik, sokkal inkább a kreatív megoldások használatában.

A kötetet persze nem a szó legkomolyabb értelmében kell kifilézni, de tény, hogy a végeredmény első ránézésre egy meglehetősen megviselt könyv benyomását kelti. A szűz alkotás egy átlagos olvasmánytűnik, sőt kevesebbnek is annál, mivel lapjai néhány szöveges firkálmányon kívül üresek. A fehér lapok csak arra várnak, hogy olvassjuk - a szerző útmutatása és azok egyedi feldolgozása alapján - valami-

lyen történés áldozatául essenek és kirobbanjanak az unalmas tejszínűségből. Minden egyes lapon Smith egy-egy rendelkezése áll azzal kapcsolatban, hogy az adott oldallal éppen mit kell csinálni. Van, hogy fürdenünk kell áldozatunkkal vagy teleugrálni koszos cipőtalppal, az egyik oldalt rágókkal szükséges teleragasztanunk, de egyszer még meg is kell sétáltatnunk a szerencsétlen könyvet egy pórázon húzva. A Wreck this Journal-ban külön lap foglalkozik a speciális foltok összegyűjtésével, így a vér, kávéfolt, ketchup maradvány is könyvünk alkotóelemévé válik. Személyes kedvencem a komposztálás, ugyanis az egyik oldalon még arra is van lehetőségünk, hogy ezt a bájos kertészeti tevékenységet e könyv keretein belül ismerhessük meg.

A Wreck this Journal számtalan izgalmas „feladatot” tartogat önmaga elpusztítására és az eredetileg rombolásnak vélt folyamat átcsap egy művészeti tevékenységbe. Annak ellenére, hogy az instrukciók az összes kiadott példányban megegyeznek, még sincs két egyforma könyv, hiszen mindenki egyénileg oldja meg a feladatot. Az interneten található megannyi videó és fotó azt mutatja, hogy egy ilyen pofonegyszerű ötlet mindenkiből képes kicsalogatni az alkotói kedvet és a kreativitást.

MELIS DÓRA

Három honlap, ahonnan kreatív díszítési és

A késő őszi és téli hónapokban különösen megjöhet az emberek kedve a dekoráláshoz, mivel kevesebbet lehetünk a szabadban és decemberben beköszönt az adventi időszak is. Egyre több a kreatív díszítési és ajándékozási ötletekkel foglalkozó blog, amelyek kezdőknek és haladóknak egyaránt segítenek a hatékony alkotásban, barkácsolásban. Az eredményes és látványos kreációkhoz mutatunk olyan honlapokat, amelyek hasznosak lehetnek a kiinduláshoz.

unnepeljunk.hu

Csorba Anita tértervező az ötletgazdája annak a honlapnak, amelyet több bloggerrel együtt szerkesztenek, és amelyhez két Facebook oldal, az Inspirációk Ünnepe napokhoz és az Inspirációk Karácsonyhoz is tartozik. A blogon találunk asztali és egyéb dekorációs ötleteket, ajtódíszeket, adventi koszorúkat, Valentin és anyák napi meglepetéseket. Mindemellett számos tippet és inspirációt kaphatunk születésnapi, karácsonyi és más ünnepnapra DIY, azaz DO IT YOURSELF - magyarul csináld magad ajándékokhoz. Továbbá a szerzők ismertetik az aktuális trendeket és az új technikákat. Különösen praktikusak bútorfestési- és felújítási útmutatóik.

blog.judit.hu

DIY ajándékokhoz és tippekhez érdemes felkeresni Judit oldalát, ahol a legújabb alkotásait osztja meg az olvasóival. A

blogon nagy hangsúlyt kapnak a szép, igényes fotók, valamint a hozzájuk tartozó rövid és tömör leírásokkal közölt érdekes tervek. Találunk dekortapasszal csinosított lámpát, régi tárgyakból újrahasznosított eszközöket és vágódeszkából készült tablettartót is. A csináld magad kreációk között bizonyosan rálelünk arra, amely kitűnően megállná a helyét ajándékként is.

nemmindlom.blogspot.hu

A bútorok ürügyén érdemes meglátogatni Széll Bálint blogját, aki porlepte és ócska lomokból, szekrényekből alkot csodálatos műremekeket. Elavult szocreál konyhabútor kap teljesen új kinézetet sok festéssel, lakkozással és díszítőlécekkel. Egy kopott kisszekrény és egy gyümölcsös láda „házasításából” barna lazúrral megkenve pedig vintázs előszobai kiskomódot hozott létre. Az egyszerűbb darabokat stencillel, táblafestéssel vagy spray-vel is könnyedén feldobja a kreatív blogger. Bálintnak számos egyedi, merész ötlete és elkészült munkája van, melyekhez részletes leírást kapunk. Fontos, hogy milyen eszközöket, anyagokat, festéket vagy lakkot használt, így az útmutatása segítségével nehézség nélkül felújíthatjuk és díszíthetjük a lakásban található tárgyainkat, bútorainkat.

TAKÁCS KAROLINA

Így is meg lehet emlékezni Radnóti-ról: Másképp

November 9-én, Radnóti Miklós halálának hetvenedik évfordulóján egy kortárs művészekből álló csoport bebizonyította az Akváriumban, hogy másképp is meg lehet emlékezni világhírű magyar költőnkéről. A rendhagyó eseményen nem az iskolai ünnepségeken elszavalt Nem tudhatom vagy a Tétova óda című versek kerültek elő, hanem különleges slam poetry verseny és egy wokrshop adott terepet a megemlékezésnek.

A budapesti szórakozóhely zsúfolásig telt vasárnap este, a vendégek közt pedig nem csak fiatal bölcsészek, hanem az idősebb generációk tagjai is képviseltették magukat, meglehetősen szép számmal. Aki járt már valaha slam poetry versenyen, az bizonyára

nem rökönödött meg a kortárs szerzők slamjein, első hallásra talán a közönség egy részének furcsa volt, hogy ilyen módon is lehet megemlékezést szervezni, és valóban méltóképp felidézni Radnóti Miklós életét és szellemiségét. Az est versennyel kezdődött, egy órán keresztül háromperces előadásokat hallhattak a nézők, köztük voltak kezdő tinédzserek és sokat szerepelt, rutinos írók is. A szereplők saját élményeiket osztották meg a közönséggel magyarságról, identitásról és háborúról. A szövegek hol humorosak, hol fájóak voltak, Radnóti emléke és versrészei fogták össze őket egy egésszé. A produkciók különlegessége volt, hogy a slammerek párhuzamot vontak a költő kora, és a mai Magyarország közt, valamint Radnóti szerelmi költészete és háborús versei is megihlették néhányukat. Szóba került az internetadó, a szaporodó tüntetések, a trafikok, szóval az aktuális politikai és közéleti hírekre is mind reflektáltak, bemutatva 2014 magyarait, a költő gondolattal vegyítve. A közönség sorából összeállt ötfős zsűri szavazati alapján hárman

vettek át jutalmat, a második helyen végző fiatal író meghökkenően laza stílusban, mobiltelefonjáról olvasta fel a saját maga által kreált sorokat, a híres, közismert versek mellett pedig modern dalszövegeket is feldolgozott, hisz ahogy elmondta, radnótás kedvében volt. Az első díjat egy tapasztalt slammer kapta, aki a napokban elhunyt aktivistáról, Róza Milánról mesélt, tőle búcsúzott el előadásában, könnyekkel küzdve.

Az évfordulón két slam coach, Horváth Kristóf Színész Bob és Németh Péter MC Zeek vezetésével

a workshop résztvevői team slamet írtak, ami kórusmódként erősítette az esti előadást, ahol a résztvevők személyes élményeiket dolgozták fel a költő által inspirált formában. Így annak is tudott újat mutatni a művészcsoport, aki már többször hallgatott végig tőlük slam előadást, ezúttal ugyanis a hét tapasztalt író együttműködve, előre szerkesztett dramaturgia szerint dolgozta fel a témát; azaz Radnóti Miklós költő életét, munkásságát és halálát. Az esemény záróműsorában rajtuk kívül a Words Are Melodies zenekar, és a Kieő

Izzók csapata is közreműködött, így a szövegeket hangulatos zene és látványelemek színesítették. Közösén állt a színpadra Kemény Zsófi, Mavrak Kata Hugee, Bárány Bence, Gábor Tamás Indiana, Pion István, Süveg Márk Saiid és Tengler Gergely T.G., párperces előadásaik ezúttal összefüggő egészet alkottak, szonettkoszorúként álltak össze. A cél nem a Radnóti-versek felelevenítése, és nem is egy rögtönzött irodalomóra megtartása volt, ennél jóval nagyobb álmot látott a szervezők, amit az egésznapos program-sorozattal sikerült is megvalósítaniuk. A költő életének eseményeit vegyítették a fiatal művészek saját élettapasztalataikkal és érzéseikkel, e kettőből együtt pedig olyan képet tártak az irodalomkedvelő közönség elé, ami az emberi természetéről, az élet szépségéről és nehézségeiről, valamint a sorsról szól. Az éjszakába nyúló slam bajnokságon megmutatták a kortárs művészek, hogy milyen értékes az emberi élet, és milyen is volt valójában az 1944-ben elhunyt Radnóti Miklós, aki a versein túl is számos értéket hagyott az utókorra.

BELLA BRIGITTA

Miért lennének szadisták a trollok?

Néhány hete lepte el az internetes portálokat a hír, miszerint szadista és pszichopata személyiségjegyei lehetnek a trolloknak, akik rosszindulatú hozzászólásaikkal belerondítanak a közösségi portálokon folyó beszélgetésekbe. Ez azért elég erős kijelentésnek tűnik, hiszen online viselkedésünk merőben eltér a hétköznapiól, a valós életterünkben egész mások lehetnek a szokásaink mint a weben. Miért lenne szadista az a felhasználó, aki néha szeret odabökní egy-egy csúnya megjegyzést másoknak, vagy aki élvezettel szól be, ha nem ért egyet valamivel? A témát Krupa-Csizmazia Judit és Helyes Veronika pszichológusok segítségével jártuk körbe, és néhány trollkodót is igyekeztünk utolérni pár kérdés erejéig.

Ismerni kell a kifejezések jelentését

A trollkodás a szadizmussal mutatja a legszorosabb kapcsolatot a kutatók szerint, akik eredményüket azzal magyarázták, hogy egyesek élvezik, ha mindenkit vitáztatnak, és szándékosan fájdalmat okozhatnak másoknak. Mind a trollok, mind a szadisták kárörömöt éreznek, ha más emberek baját látják, szórakozni akarnak rajta, és erre az internetet használják. Krupa-Csizmazia Judit és Helyes Veronika pszichológusok szerint a következőket nem feltétlenül állja meg a helyét, a kérdés jóval komplexebb annál, mint hogy egy az egyben párhuzamot lehessen vonni a jelenségek között. Az alapfogalmakkal feltétlenül tisztában kell lenni, a köznyelvben gyakran másként használjuk a szakkifejezéseket, mint amit valójában jelentenek. A pszichopátia kifejezést régebben használta a szakma, a mai szakirodalomban inkább antiszociális vagy disszociális személyiségzavar

néven ismert. Jellemzője lehet, hogy az érintett személy szembefordul a társadalmi normákkal, felrúgja az együttélés szabályait, így képtelen beilleszkedni a közösségbe. Gyakori viselkedési megnyilvánulása lehet az önzés és egocentrizmus, nem érez megbánást, büntudatot vagy lelkiismeret-furdalást tettei miatt, sokszor elhárítja magáról a felelősséget, mondván az áldozata megérdemelte, amit kapott. Ezek első látásra tipikus jellemzői a trolloknak is, akik képesek bármilyen magasröptű beszélgetésbe beszúrni valami oda nem illő megalázó szöveget. A másik tisztázandó kifejezés a szadizmus, ami azokra az emberekre jellemző, akik mások kínzásában élvezetet találnak. A szadistának a másik szenvedésének látványa az örömforrás, gyakran annak beleegyezése és együttműködése nélkül. A két fogalom tisztázása azért lehet fontos, mert láthatjuk, hogy meglehetősen különböző dolgokról van szó, és a friss kutatási eredmények alapján a trollok viselkedése, illetve a szadizmus és pszichopátia viselkedési megnyilvánulásai között több közös elem is van.

Online beszél, társaságban nem merne

A pszichológus szakértők elmon-

dása szerint az internetes közeg sok olyan elemet tartalmazhat, amelyek a valóságban nem állnak rendelkezésre. A legkiemelkedőbb az anonimitás, hisz a felhasználó kreálhat egy teljesen új személyiséget magának, és senki nem tudja meg, hogy ő volt az a bizonyos hozzászóló, aki vérig sértette a másikat. Gondoljunk csak bele, milyen könnyű helyzetbe kerül így: nem kell kilépnie komfortzónájából, sokkal bátrabb lehet, mivel nem kell szembesülnie a következményekkel, nem kell konfrontálódnia, senki nem vonja felelősségre. Szemtől szembe nehéz felvállalni, ha valami nem tetszik, viszont az online térben könnyedén meg lehet bántani valakit anélkül, hogy tudná, kivel áll szemben. A szakemberek erre a dehumanizáció kifejezést használják, ami azt jelenti, hogy nem feltétlenül gondol bele a troll, hogy egy valós emberrel kommunikál, gyakorlatilag megfosztja emberi mivoltától, nem bánik vele olyan egyenrangú félként, mintha élő beszéd során tenné.

Ezért csinálják

Nyilván a megkeresett trollok cikkünkben is anonimok maradnak, a közel húsz megkeresettből négyen válaszoltak kérdéseinkre, és ők sem voltak túl bőbeszédűek, de legalább

nem sértettek minket válaszaikban. Úgy érzik, ők csak igazságot tesznek, és akinek fáj az igazság, az ne őket kritizálja, hanem nézzen magába. Egyiküket egy országos hírportálon találtuk, ő saját elmondása szerint általában a pontatlanságokat igyekszik helyretenni, és csak akkor bánt meg másokat, ha azok „elsőre nem fogják fel, mi a gond a véleményükkel.” Kommentjei alapján ez igaznak tűnik, egy idő után akadt csak ki a felhasználó, de akkor elszáll minden empátiája. Érdekesség, hogy a válaszadók közül hárman is kiemelték, hogy nem járják a világhálót újabb terepekért, megvannak az állandó weblapok, ahol reagálnak a hírekre, és saját bevallásuk szerint egyikük sem csak negatív kommenteket oszt.

Felfedhetőek az okok

A pszichológia tud magyarázatot adni az ilyen viselkedésre, Krupa-Csizmazia Judit és Helyes Veronika egyetért azzal, hogy személyes rossz élmények állhatnak a trollkodás hátterében; legyen szó akár specifikusan az adott témáról, amellyel kapcsolatosan véleményt nyilvánít valaki, vagy egy adott hozzászólói csoportról, akiket valamiért kiszúr magának. Hétköznapi dolgok is vezethetnek ilyes-

fajta viselkedéshez, mint például a rosszabb életperiódus, magánéleti problémák, melyek hatására a személy önbizalma rohamos csökkenésnek indul - így kompenzációként mások szenvedése jelenthet számára vigaszt. A megkérdezett szakemberek szerint nem lehet a trollkodást embertípushoz kötni, de mindenképp közös jellemző lehet, a sérült vagy csökkent önbizalmi szint. Elterjedt mondás a visszavágás kapcsán a don't feed the trolls, ugyanis a trollok rettenetesen viselik, ha őket sértik meg a kommentelők. A folyton beszélgető ilyenkor hevesebben, sértőbben reagálhat - amelyre ha reakcióként hasonló viselkedést kap, az ördögi kör bezárul, és végeláthatatlan csatározás indulhat meg. Talán nem meglepő, hogy ész érvekkel nem lehet meggyőzni az igazunkról egy trollt, hiszen ő nem tájékozatlan, csak egyszerűen a kákan is csomót keres. A pszichológusok azt javasolják, hogy ha trollokba futunk bele, ne álljunk le velük vitázni, az egyetlen megoldás az, ha figyelmen kívül hagyjuk sértő megjegyzéseiket. Majd keresnek maguknak más felületet arra, hogy kiéljék magukat, nem érdemes belekezdeni a megváltoztatásukba.

BELLA BRIGITTA

NÉZŐPONT

Street-food forradalom

Az utcán evést népszerűsítő éttermek kedvenc kifejezésével már sokszor találkoztunk. Úgy tűnik, a klasszikus vendéglők ideje lejárt, a jövőben fontos megbeszéléseinket az utcán tartjuk majd, miközben papírpoharas leveseket szorongatunk és reménykedünk, hogy nem öntjük le magunkat.

A street-food népszerűségét mi sem bizonyítja jobban, mint a gombamódra szaporodó levesezők, térszta és burger-bárok. Felejtsük el a fitymálást! A gyorsétterem fogalma ma már nem ér véget a McRöfinél, a belvárosban egymást érik a jobbnál jobb kuckók, ahol színvonalas ebédhez juthatunk. Még az evésre szánt időt is megspórolják nekünk, az asztallal és székekkel nem rendelkező minia-

tűr terek ugyanis azonnali távozásra kényszerítik az enni vágyókat. A múlt század szüleménye, az utcán kutyafuttában elfogyasztott szendvics önmagában alighanem hiánypótló találmány volt, hiszen a városban ránk törő éhség senkinek nem ismeretlen élmény. Az étkezés ma már valóban nem az a szent és sérthetetlen pontja a napnak, amikor kizárólag az ízlelőbimbóink mondanivalójára

koncentrálunk. Ám az az elképzelés, hogy meleg ételt kanalazzunk, miközben a busz után futunk, egészen elképesztő. A kanalazás az egyedüli használható kifejezés, a késről és villáról ugyanis nyugodtan lemondhatunk, mert nem marad kezünk, amivel rohanás közben a papírtányért tartjuk. A leves azonban nem kávé vagy tea, és nem inni kell! A hűfok miatt leginkább lassú tempóban elszopogatott folyadék, melyhez kanál használata szükséges, és amely kiváló alkalmat ad az élet nagy kérdéseinek átgondolására. Ám annak sem ajánlatos más használati utasítás után néznie, aki siet, mert a minimum a leégetett nyelvé, de rosszabb esetben a kabát is landolhat az ebéd.

A 21. században persze érthető, hogy sokan rohannak és a lehető legkevesebb idő alatt kívánják elhallgattatni fizikai szükségleteik hangját. De, hogy e száguldásnak mi köze van a tésztákhöz és levesekhez (az egészséges életmódról már nem is beszélve), az titok marad.

SEBŐK ORSOLYA

GONDOLATOK

Ebben a rovatunkban prózákat, verseket, egyéb irodalmi műveket, valamint szociográfiákat közlünk. Várjuk e tárgyban írásaitokat a publicisztika@muhely.com e-mail címre, Gondolat jeligével.

A jel

1

Senki sem tudja, hogyan kezdődött. Annyi bizonyos, hogy az Egyesült Államokban volt az első eset, és a vírus pár nap leforgása alatt térdre kényszerítette a nagyhatalmat. Tegnap már a nyugat-európai országok is megtapasztalhatták, milyen az, mikor valaki a füléhez emeli a készüléket, és a következő pillanatban őrjöngve veti rá magát valakire. Londonban a múlt hét óta mindenki erről beszél. Szép számmal akadnak, akik már az első hírek hallatára polcra tették a mobiljukat: ők azok, akik ma ugyanolyan épelméjűek mint én, és hozzám hasonlóan elbarikádozták magukat valahol. Sajnos a szálloda negyedik emeletéről kiváló kilátásom nyílik az alant elterülő térre, ami egy vágóhidat juttat eszembe. Az egészet vöröstre festették. Az emberek többsége, akik nem voltak képesek megválni hón imádott ketyeréjüktől, most úgy festenek, mint az a véres pólójú úriember, aki a szálloda előtt rohángál. A skarlátszínű foltot elnézve pár órája még ő is habzó szájjal, megvadulva üldözte embertársait, hogy beléjük haraphasson. Mostanra aki tudott, biztonságos helyre húzódott, így az utca most már csak az őrlteké.

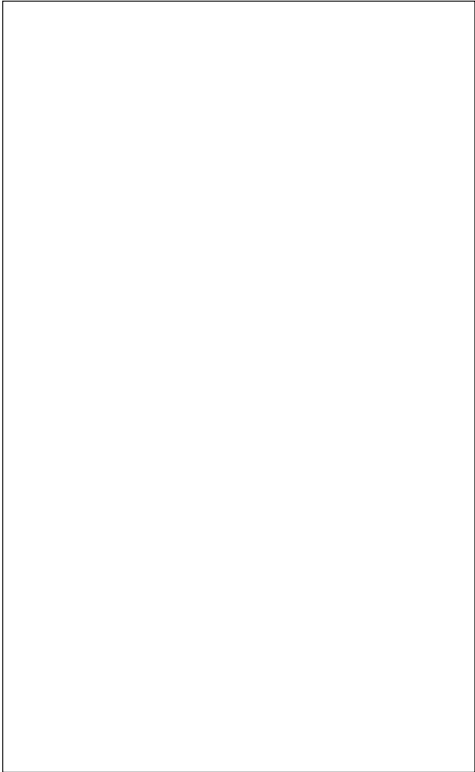
„Tudtam én, hogy egyszer az a nyamvadt kutyü lesz a veszünk” – mordul fel mögöttem George, az idős amerikai turista. Ő a tucatnyi rémült tekintetű szállóvendég egyike, akik az én szobámban gyűltek össze. Ört nem állítottunk, mert a folyosó két végét korábban már eltorlaszoltuk, így relatíve biztonságban vagyunk. A többiek élénk vitába kezdenek, de a többségük egyetért George-dzal. Próbálnak rájönni a történetek okára. Sorban jönnek a különböző beszámolók a szörnyűségekről, de egyben mindegyik megegyezik: ahogy valaki felvette a mobiltelefonját, egyből megőrült. Rátámadt a hozzá legközelebb tartózkodó emberre, és megpróbálta megharapni. Alice, az egyik kislány némán mered maga elé. Ő az, akinek a saját édesanyját kellett szíven szúrnia, mert az nekiesett. Nincs egyedül ezzel. Én szerencsére útítárs nélkül jöttem, így elképzelni sem tudom, milyen

borzasztó lehet – még ha a túlélés érdekében is – megtenni, amit a lány tett. „Egymásra nem támadtak” – jegyzi meg Martha, a középkorú üzletasszony. „Csak olyanokra, akik még normálisak.” Valaki bibliai idézetekkel próbál értelmet találni a káoszban. A Jelenések könyvét emlegeti. Ez lenne az Apokalipszis? Többen lehurrogják, de ettől csak még jobban belelovalja magát. Többen is javasolják, hogy vezetékes telefonon próbáljuk meg elérni a szeretteinket, de a kagylót senki nem meri felvenni. Mi van, ha az sem biztonságos? Az internetszolgáltatás viszont működik – egyelőre. Natasa, a vakációra érkezett egyetemista lány Skype-on beszélt a Moszkvában élő unokatestvérével. Ott még nem csapott le ez a járvány – vagy akármí is legyen –, így figyelmeztette őket, hogy ne használják a mobilokat. A családja talán hallgat rá, de mi van a többi emberrel? Őket talán csak az fogja meggyőzni, ha sorra vadulnak meg a járőkelők. A szállodai szoba erkélyén állva eltöprengek, vajon mi történhetett a város másik vége felé. A keleti égbolt ilyenkor már sötét szokott lenni, most viszont vörös-sárgás fényben ragyog. Az enyhe szellő füstszagot hoz abból az irányból. Katonaságnak, rendőrségnek semmi nyoma. Szirénákat is csak akkor hallottam, mikor kitört a káosz. Vajon teljesen magunkra vagyunk utalva? Képesek leszünk összefogni, ha menekülni kell a városból? Hamarosan kiderül.

2

Reggel hétkor érkezünk meg a North Berwick melletti katonai támaszpontra. Jómagam, Alice és Colin – egy ír fényképész – maradtunk a szállodai csapatból. A többiek közül négyen más irányba indultak, öten pedig áldozatul estek a „vadembereknek”, mielőtt a hadsereg ránk talált volna. A bázison találkoztunk a többi túlélővel. Nagyjából nyolc-kilencszázan lehetnek. Többnyire csöndben vannak, csak néhányan beszélgetnek. Láthatóan mindenkit megráztak az események. Az őrmester civileket kezdett toborozni, akik műszaki múlttal rendelkeztek. Köszönhetően korábbi híradástechnikai pályámnak, engem is beosztottak a hadsereg technikuskardájához. Rajtam kívül villamosmérnökök és

informatikusok tették fel a kezüket. „Durva becslések alapján az áldozatok száma az ötmilliárdot is meghaladhatja. A jel által befolyásolt egyének számáról nincs adatunk” – mondta Roger Buckler százados az eligazításon. Annyit már sikerült megtudniuk, hogy egy mesterségesen generált jel okozza a jelenséget. Arra nem kaptunk választ, hogy ki és miért akarna ilyet tenni a világgal. Talán nem is akart, csak valami nagyszabású fejlesztés balul sült el. Kérdésemre felvilágosított minket, hogy mi okozza az elsődleges problémát: „Hiába hagytuk abba a mobilelefonok használatát, a jel most már a katonai rádiófrekvenciákon is jelen van” – a tekintete elkomorodik, és a szemében látom, hogy testközelből tapasztalta az imént elmondottakat. Nem kerülik el a figyelmem a zubbonya ujján lévő vérnyomok, amik talán épp egy hozzá közel álló katonatársától származnak. „A vezetékes telefonok sem használhatók, és a legtöbb civil szerver is leállt, így internet sincs. Kizárólag Morse-kóddal tudunk kommunikálni más egységekkel” – mondja. Ez nagyban megnehezíti a dolgunkat. Azt kívánják tőlünk, hogy segítsünk a katonai technikusoknak megtalálni a jel forrását, hogy kiiktathassák. Mi sem egyszerűbb! A csapat összeül, hogy megoldást találjon a problémára. Az első kérdés: hol lehet a forrás? Nyilván az Államokban – mondom, mert ez tűnik a legkézenfekvőbbnek. „Ez a jel az emberi tudatra hat. Egy ilyen világméretű támadást nem lehet egy pincelaborból véghezvinni” – mondja az egyik technikus. Igazat adunk neki. Szerencsére a hadsereg és a hírszerzés szerverei még működnek, így nem tart sokáig megtalálni az USA-ban működő híradástechnikai cégeket, és agykutatóval foglalkozó laboratóriumokat. Csak négy olyan van, amely között kapcsolatot találunk: a tulajdonosukat. Ki kell szűrünk a jelet valamilyen adásból, hogy a minta alapján lokalizálhassuk. Mindenki ódzkodik tőle, de végül bekapcsolunk egy mobilt, és rákötjük a számítógépre. Órákon belül megvan a forrás: valóban az egyik laborból küldték a jelet, az Államok keleti partjáról. Miután a sereg megszüntette az adást és a helyszínen megtalálta a tettest – a cég egyik magas beosztású alkalmazottját –, két nappal

később lehetőségem nyílik beszélni vele. „Az ember valójában egy primitív állat, csak nagyon jól leplezi” – mondja Joshua Rubinstein, az American Brainwave Research Center (Amerikai Agyhullámkutató Központ) laborvezetője. „Az idők során folyamatosan rakódtak az emberi elmére a kultúra rétegei, amik finomították és visszafogták az állatias ösztönöket. Amit az elmúlt néhány napban láthattak, az az eredeti formánk. Legbelül mind ilyenek vagyunk. Kezdetlegések, erőszakosak és vérszomjasak.” A „miért tette?” kérdésre azt felelte: „Mert megtehettem. Mert ismerem az emberi elmét, és a technikai lehetőségeink is megvoltak a jel szétküldésére. Mert így bebizonyíthatom, hogy semmivel sem vagyunk jobbak, mint évezredekkel ezelőtt. A civilizáció illúziója végre semmivé foszlott.” Az sem zavarta, hogy emberek milliárdjainak haláláért felelős? „Úgyis túl sokan voltunk” – teszi hozzá a vállát vonogatva. Nem akarok hinni a füleimnek. Mr. Rubinstein szavai elgondolkodtatóak, és a szemébe nézve bennem is felmerül a kérdés, hogy ő vajon különbözik-e egy vérszomjas állattól? FÜZESI TAMÁS

NYEREMÉNYJÁTÉK

☺☺	Liter	Felfog	Liba mondja	Yard	Tesz	Hibáztat	Súrol	Szent	Vonat teszi	Észak	Single Side Band	Tegező köszönet	Hamu	☺☺
1.														Ó
☺☺	Tetejére			Kutya fajta						Anyag				
2.				Hibázta						Szintén				
Úrmanó			Következő-mények					Túlélő						
			Más-néven					Egyik irány						
Giga-		Zakó része!			Főző edény					Szoknya				
		Gyűlöl			Annál					Piaci árú				
Észak-Amerikai folyó						Súly mérék				Kelvin		Nohát!		
						Kutyaféle ragadozó				Szent város		Másod-perc		
Céltás						Kacattal teli							Méter	
						Joule							László becézve	
Elöl tágs!			Kenő-anyag					Lenti irányba						
			Turbó diesel					Ffi név						
Női énekhang				Fegyver típus			Fél tő!		Nevet					
				Európai közösség			Tábor kezdett!		Advice note					
Tonna	Ellenben				Máshová tesz						Kelet	Celsius		Római út
	Mega-				Urán									
☺☺	A											Görbület		

Ök között két jegyet sorsolunk ki a Szkéné Színház egy előadására, valamint egy további szeren. A megfettéseket a magazin@muhely.com e-mail címre várjuk 2